

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele.

Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

AKTIESELSKABET

LANDBOBANKEN I SKIVE

SALLING BANK

Ved

Niels P. Bjerregård

SKIVE

MCMLI

AKTIESELSKABET

LANDBOBANKEN I SKIVE

SALLING BANK

AKTIESELSKABET

LANDBOBANKEN I SKIVE

SALLING BANK

Ved

Niels P. Bjerregård

SKIVE

MCMLI

SKIVE FOLKEBLADS BOGTRYKKERI

1951

Allerede i sidste halvdel af sekstenhundredtallet blev der oprettet institutioner, der drev bankvirksomhed. De fleste af disse institutioner ejedes af privatmænd eller sammenslutninger af privatmænd; men senere — væsentligt i syttenhundredtallet — blev der i de fleste lande oprettet statsbanker eller banker, der i høj grad var afhængige af statsmagten.

I Norden er bankvæsenet ældst i Sverige. Allerede i 1656 oprettede *Johan Palmstruch* et pengeinstitut, der var delt i to afdelinger, en lånebank og en vekselbank; men efter et kort åremål gik denne bank fallit, og i 1668 oprettedes så en statsinstitution, den såkaldte Rikets Ständers Bank, der nu bærer navnet Sveriges Riksbank.

I Norge var der under foreningen med Danmark intet særligt pengevæsen og heller ingen banker. I 1813 fik det en filial af den danske Rigsbank, og efter Kielerfreden fortsatte den en kort tid som norsk Rigsbank; men i 1818 oprettedes så Norges bank, en privat aktionærbank, på hvis drift staten dog har en væsentlig indflydelse.

Den første bank i Danmark oprettedes 1736 under navnet Københavns Assignations-, Veksel- og Laanebank, og den havde ret til at udstede sedler, som den skulle indløse med sølv. I daglig tale kaldte man den Kurantbanken, og de sedler, som den udstedte, kaldte man kurantsedler. Da den udstedte for mange sedler, måtte staten fritage den for at indløse sedlerne. I 1773 gik banken over til staten, og derefter udstedte den uindløselige statspapirpenge. Da staten udstedte for mange sedler, gik det galt med kursen. For at bøde lidt på dette forhold oprettedes der henholdsvis 1791 og 1799 et par andre banker; men pengeforholdene var kommet i en sådan uorden, at det stadig gik den forkerte vej, og staten måtte gribe til at erklære en statsbankerot. Forordningen om dette indgreb i pengevæsenet udstedtes 5. januar 1813, og den ophævede alle banker, som eksisterede på dette tidspunkt.

Der oprettedes så en rigsbank, hvis grundkapital bragtes til veje ved de såkaldte bankhæftelser, der bestod af en prioritet på alle faste ejendomme, beregnet efter 6 pct. af værdien. Beløbet skulle indbetales i sølv, og så længe det ikke var sket, skulle forhæftelserne forrentes af de forskellige ejere med $6\frac{1}{2}$ pct. p. a. Rigsbanken ophævedes ved åbent brev af 6. april 1818, og dens aktiver og passiver gik over til Nationalbanken i København, hvis forhold ordnedes ved den oktroi på 90 år, som blev givet 4. juli 1818.

Provinsen havde endnu ingen banker; men 1845 oprettedes *Fyns Diskontokasse i Odense*. I 1850'erne startede man en del provinsbanker, særlig i Jylland, og efterhånden som hjemmeindustrien bukkede under for den fremtrængende storindustri, og der som følge deraf udvikledes en større handel, blev der brug for flere og flere pengeinstitutter, og sidste halvdel af attenhundretallet kan da også fremvise en stor stigning i provinsbankernes antal, og blandt disse var også

Salling Herreders Spare- og Laanekasse

I slutningen af tresserne og i halvfjerdserne var det opgangstider for det danske landbrug. Forholdene uden for Danmark var urolige. Der førtes flere krige, og krige fører altid med sig, at behovet stiger, hvis det ikke nedsættes ved tvang, og at produktionen i de krigsførende lande går tilbage, og disse forhold fører uvægerlig til stigende priser, der i første omgang kommer ejendomsbesidderne til gode, da virkningen af prisstigningen på produktionsprisen først følger senere. Halvfjerdserne var derfor en tid, hvor der oprettedes mange sparekasser ud over landet, og en del banker kom til.

Bag oprettelsen af mange af disse pengeinstitutter lå også et andet motiv. Det havde været byerne, der havde været i spidsen, når det gjaldt om at oprette pengeinstitutter, og landboerne følte sig afhængige af byerne. De bedrede økonomiske forhold gjorde imidlertid, at de søgte at gøre sig uafhængige, følte sig stærke nok til at tage sagen om landbrugets finansiering i deres egen hånd, derfor blev tiden en manifestering af den gamle jyske talemåde: penge makker mod.

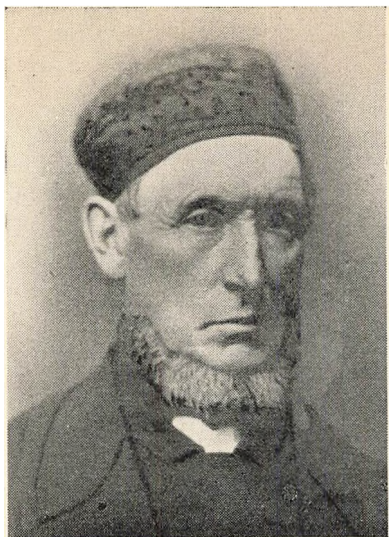
At det sidste forhold har været i hvert fald en af grundene til oprettelsen af Salling Herreders Spare- og Laanebank, vil fremgå af det følgende.

Bankens stiftelse

Om de fortrolige forhandlinger, der gik forud for den egentlige stiftelse af banken, giver den gamle protokol ingen besked; men den 20. maj 1876 blev der afholdt et møde på Bostrup kro, hvorved man stiftede den nye bank. Mødet var sammenkaldt af exam. juris *S. Sørensen* i Skive, og han forelagde på mødet et udkast til en indbydelse til at tegne aktier i og et udkast til statutter for banken. Begge udkast blev efter nogen forhandling, og efter at et par ændringer var indføjet, vedtaget enstemmigt. Derefter vedtog man at begynde bankvirksomheden med den allerede under hånden tegnede kapital samt indbyde til yderligere aktietegning, så man kunne nå op til en aktiekapital på 100.000 kr. som maksimum. I statutternes § 11 bestemtes det, at ingen aktionær kunne have mere end 1 stemme, og at en aktionær, der ikke var landmand, var udelukket fra at afgive stemme, når der forhandlede spørgsmål angående ændringer i bankens statutter. Derefter valgtes der et bankråd på 12 medlemmer.

Den 27. maj blev der afholdt bankrådsmøde på *S. Sørensen*'s kontor i Skive, hvor bankrådet konstituerede sig med proprietær *Ingwersen* som formand og *Jens Jensen* som næstformand. Derefter valgte man som direktører *S. Sørensen*, *Hans Pedersen*, *Thorurum*, og *Chr. Knudsen*, Bajlum, førstnævnte som administrerende direktør. Til medlemmer af et tilsynsudvalg udpegedes *Jeppe Boel*, *Lyby*, og *Poul Dahlgaard*, Hestehave.

Den administrerende direktør fik bemyndigelse til at træffe aftale med en mand om at være bogholder og kasserer for en gage af 600 kr. Dog kunne gagen efter bankrådets beslutning hæves, når bankens omstændigheder tillod det.

Proprietær Ingwersen

Man vedtog at den administrerende direktør skulle være til stede den første onsdag i hver måned i Balling og Bajlum, og den tredje torsdag i hver måned i Selde og Grinderslev. *Chr. Knudsen* skulle være til stede i Balling og Bajlum, og *Hans Pedersen* i Selde og Grinderslev. Var de forhindrede, skulle de foranledige, at det nærmestboende bankrådsmedlem indfandt sig. I de to terminsmåneder skulle disse filialer holdes åbne 2 dage, 1 i første uge og 1 i tredje uge.

Man vedtog at åbne banken i *S. Sørensens* kontor, som han stillede gratis til rådighed det første regnskabsår, ligesom han lovede at befordre sig selv til filialerne uden anden godtgørelse end den, bankrådet måtte fastsætte.

Endelig vedtog man, at der kunne tegnes aktier på to måder for at nå til de attråede 100.000 kr. i aktiekapital. Der kunne tegnes kontantaktier, hvorved der betaltes 20 pct. ved tegningen og for hver tre måneder yderligere 20 pct., til summen var indgået, og der kunne tegnes indskudsaktier, hvorved man indskød 10 pct. ved tegningen og yderligere 10 pct. hvert af de følgende år, til beløbet var indskudt.

Man fastsatte ikke nogen direktørgage, men vedtog, at den sum, som måtte blive udbetalt til direktionen, skulle deles sådan, at den administrerende direktør fik $\frac{2}{3}$, og den sidste tredjedel skulle deles lige mellem de to andre direktører.

Den 12. juni samledes bankrådet atter for at forhandle de yderligere spørgsmål, der måtte tages stilling til, efter at man havde åbnet banken.

Man vedtog, at hovedkontoret i Skive skulle være åbent alle hverdage fra kl. 10—12 og 13—16. Filialerne skulle være åbne på de fastsatte dage i 2 timer.

Indlånsrenten fastsattes til at være 4 pct. p. a. på sparekasse-vilkår, 2 pct. p. a. på anfordring, $2\frac{1}{2}$ pct. p. a. med 4 dages opsigelse. Større summer, der blev indsat uopsigeligt i et år, og derefter kun kunne opsiges med $\frac{1}{2}$ års varsel, kunne opnå $4\frac{1}{2}$ pct. p. a.

For udlån skulle beregnes $1\frac{1}{4}$ pct. over Nationalbankens vekseldiskonto, dog i enkelte tilfælde $\frac{1}{4}$ pct. lavere. Skulle en veksel fornyes, kunne det kun ske mod et afdrag af 10 pct. af det oprindelige beløb, og der måtte bødes med $\frac{1}{4}$ pct. provision.

For at holde formålet i hævd fastsatte man, at så længe den forhåndenværende kapital kunne udlånes til landboer, kunne ingen købstadbo opnå lån, og ved ethvert kautionslån skulle i det mindste en kautionist være landbo.

Til sidst vedtog man, at en direktør ikke kunne deltage i beslutninger angående hans egne bankforretninger samt efter tilbud fra Landmandsbanken i København at tegne en kassekredit i dette institut.

Dagen og vejen

Man havde fået grundlaget i orden og skulle nu prøve, om det kunne bære i den jævne, grå hverdag. Man åbnede banken den 11. juni, og først 2½ måned senere samledes man for at drøfte de erfaringer, man havde gjort. Man stødte på det samme, som vi kender nu til dags. Indskyderne syntes, de fik for lidt, og låntagerne, at de betalte for meget. Lånerne tog man dog intet hensyn til; men indlånsrenten ændredes derhen, at erhvert indskud på ½ års opsigelse skulle forrentes med 4½ pct. p. a.

Da året løb ud, blev der aflagt regnskab for tiden fra bankens åbning til 31. december. Direktørgagen for det halve år blev fastsat til 280 kr., og udbyttet blev fastsat til 5½ pct. p. a. af de indbetalte aktiebeløb. Det kneb med penge, og man ville gerne have landsparekasserne til at indsætte deres overskydende kapital, hvorfor man vedtog at forrente sådanne indskud med ½ pct. mere end det, som private indlånere kunne opnå. Direktionen havde antaget organist *Mikkel Hansen*, Skive, som bogholder, og bankrådet godkendte ansættelsen. Da regnskabet var færdigt, opdagede man imidlertid, at man ingen revisorer havde, og bankrådet valgte derfor proprietær *Brinck-Seidelin*, Østergård, og ingeniør *Fugl*, Krabbesholm, til dette hverv. Da filialerne nærmest var en tyng, vedtog man at lukke disse.

Den 28. marts afholdt man generalforsamling, og for at manifestere, at dette pengeinstitut var landboernes, blev denne afholdt i Bostrup kro.

Den optimisme, som højkonjunktoren i halvfjerdserne havde frembragt blandt landboerne, var ved at ebbe ud. Priserne faldt. Det kneb at få afdrag og renter indbetalt til banken, og raternerne på de tegnede aktier gik ikke smertefrit ind. Man måtte i enkelte

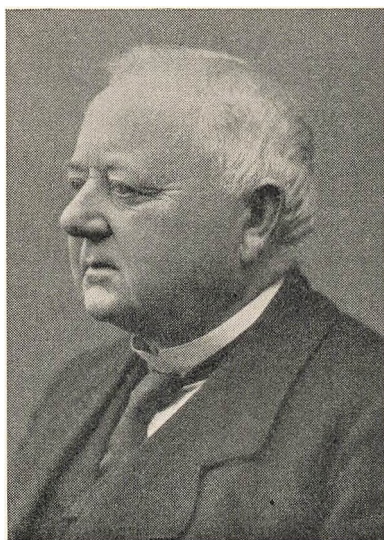
tilfælde slække på udlånsrenten. Men man vedtog, at enhver udskøjelse i den retning skulle forelægges bankrådet. Folk kom og ville låne penge på deres aktier i banken. Man drøftede pro et contra i dette spørgsmål, men et flertal vedtog, at altierne kunne gives i håndpant for halvdelen af deres værdi.

Hen på efteråret 1877 blev *Hans Pedersen* syg, og bankrådet konstituerede *Jeppe Boel*, Lyby, til at fungere, når en af direktørerne havde forfald, men allerede i begyndelsen af 1878 måtte *Hans Pedersen* frasige sig sin stilling, og *Jeppe Boel* indtrådte i direktionen.

Der kom også nye udgifter for banken. *S. Sørensen* fik i 1878 en leje på 300 kr. Revisorerne fik et honorar på 100 kr., men man mente dog at kunne give et udbytte på 6 pct.

I 1879 indgik man med et andragende til Landmandsbanken i København om at få den tegnede kassekredit ændret til en blancokredit; men de derom førte forhandlinger gik i hårdknude. Man søgte også en forhandling med Skive bank om en fælles indlånsrente, og man mente, at 4 pct. burde være højeste takst. Ved regnskabsårets udløb nedsatte man udbyttet til $5\frac{1}{2}$ pct. Bankrådsmedlemmerne var ikke alt for flittige til at møde, hvad der foranledigede formanden, proprietær *Ingwersen*, til at fremkomme med en udtalelse om, at man burde anvende lovens § 11, nemlig udstøde de efterladende af bankrådet.

Da loven af 28. maj 1881 om spare- og lånekasser var trådt i kraft, samledes bankrådet, og efter nogen forhandling vedtog man at meddele indenrigsministeriet, at Salling Herreders Spare- og Laanebank også med de ændringer, der krævedes i ovennævnte lov, ønskede at fortsætte virksomheden.

Jeppe Boel

På generalforsamlingen i foråret 1881 vedtoges det at ændre regnskabsåret, så det i stedet for at følge kalenderåret, skulle gå fra 1. april til 31. marts. Endvidere vedtog man, at direktionen skulle lønnes med 10 pct. af bankens bruttoindtægt, og bankrådet skulle bestemme fordelingen mellem direktørerne.

Esper Mikkelsen

I et umiddelbart efterfølgende bankrådsmøde valgtes *Esper Mikkelsen*, Grønning, til formand, da *Ingwersen* ikke ønskede at fortsætte. Endvidere fratrådte *Chr. Knudsen* som direktør, og i hans sted valgtes bogholder *Hansen*. Bankrådet bestemte, at det beløb, der måtte tilfalde direktionen, skulle deles lige mellem direktørerne *Sørensen* og *Hansen*, og at *Jeppé Boel* for sit direktørhverv skulle nøjes med æren.

Om *Sørensen* ikke har været tilfreds med den nye ordning, eller han har haft andre grunde, kan ikke ses; men ved næste bankrådsmøde opsagde han sin stilling som direktør med den motivering, at han om efteråret ville flytte ud til sin ejendom, Ravnstrup mølle. Bankrådet vedtog at henvende sig til sagfører *Fasting* om at overtage stillingen; men forhandlingen endte negativt, og ved et bankrådsmøde den 10. oktober antog man som direktør kæmner og forligsmægler *Th. Alstrup*, der var kommet til stede, og som sagde ja til at overtage hvervet.

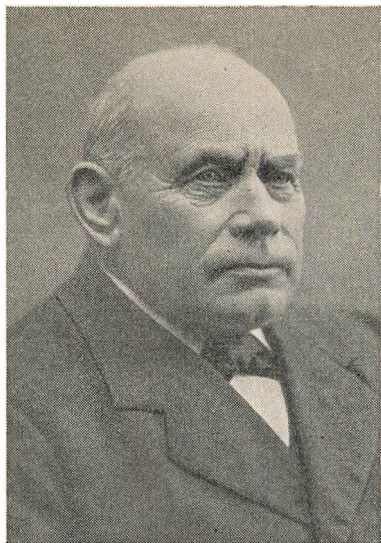
Denne mand skulle blive bankens leder i mere end et kvart århundrede. Han var på dette tidspunkt åbenbart en mand med ret stor selvtillid. Han tilbød således uopfordret at deponere værdier til 20.000 kr. i banken, og dette depositum skulle forlods bruges til at dække evt. tab, som banken måtte få ved engagementer, indgået under hans ledelse. Det overlodes til den afgående og den kommende direktør at ordne bankkontorets flytning til *Alstrups* ejendom.

Th. Alstrups ejendom

Allerede i første bankrådsmøde viste den nye direktør, at han havde initiativ og kunne finde på nye veje, når det gjaldt at få penge i kassen. Han foreslog og fik gennemført, at man ved en kassekredit skulle betale 1 pct. p. a. af kassekreditens beløb i provision.

Den nye direktør fik også gennemført, at den administrerende direktør skulle have $\frac{2}{3}$ af den sum, der tilfaldt direktionen, medens 2. direktøren måtte nøjes med $\frac{1}{3}$. Dette faldt åbenbart direktør *M. Hansen* for brystet; thi et kvart år senere opsigte han sin stilling, hvad der førte til, at bankrådet vedtog ikke at ansætte nogen i stedet for *M. Hansen*, men gå tilbage til ordningen fra bankens første dage. Der skulle altså være to direktører foruden *Th. Alstrup*. Man havde på forhånd *Jeppé Boel*, og man valgte yderligere *Chr. Knudsen*, Bajlum. Disse to aflønnedes med 6 kr. i diæter for hver mødedag, og *Alstrup* skulle derefter have de 10 pct. af bankens bruttoindtægt; men der var et lille men derved. $\frac{1}{3}$ af direktørgagen skulle gå til at dække et eventuelt tab på et vekselengagement med bankens tidligere direktør, *S. Sørensen*, Ravnstrup mølle. Engagementet var på 7.500 kr., men den konjunkturedgang, der

Chr. Knudsen

for alvor havde sat ind, ville føre til et tab på antagelig 6.000 kr. Endvidere skulle *Alstrup* lønne bogholderen.

Der var åbenbart kommet mere fart i banken end i *Sørensen*'s tid. For året 1882—83 blev udbyttet fastsat til 7½ pct. Men ellers mærkedes det, at landbrugspriserne gik ned. Der var adskillige af dem, der havde tegnet indskudsaktier, som „glemte“ at præstere indskuddene. Direktøren var der straks med en forespørgsel til bankrådet, om det ikke var på tide, at man fulgte vedtægterne og overflyttede de

indbetalte rater til reserverne og meddelte restanterne, at de var slettet som aktionærer. Bankrådet var dog mere slidsindet. Det fastsatte en frist, inden for hvilken de resterende rater skulle være præsteret. Skete dette, skulle forseelsen være glemt.

Direktørens opfindsomhed med hensyn til at få penge i kassen var dog ikke udtømt. Han fik indført, at den del af aktiekapitalen, der endnu ikke var tegnet, skulle foregå til kurs 105, og de fem kroner skulle tilskrives reservefonden.

I sommeren 1884 var det galt med et lån på 10.000 kr., som bankens første direktør havde bevilget sig selv. Lånet blev ikke passet, og man vedtog, at direktionen skulle gøre udlæg i en obligation, som var lagt ind til sikkerhed. Men trods modgang kunne der for året 1883—84 betales 8 pct. i udbytte!

Før generalforsamlingen i 1889 var *Esper Mikkelsen* afgang ved døden, og *P. Dahlgaard* blev derefter valgt til bankrådsformand. I samme år startede man med at give visse tilskud. Husmandsforeningen fik 10 kr.. Man ødslede ikke med penge. Revisionshonoraret for et år var 50 kr. Det viste sig i øvrigt, at man ved at give 8 pct. i udbytte havde spændt buen lidt for stramt. Man måtte efter et par års forløb atter gå ned til 7 pct.

Den økonomiske nedgang, der satte ind i sidste halvdel af halvfjerdsene, og som havde været særlig hård for landbrugets vedkommende, ebbede ud midt i halvfemserne. Fra den tid bar det atter opad. Vi fik, som man siger, bedre tider. Det kan vel derfor have nogen interesse at se, hvilke indtjeningsmuligheder en bank med en aktiekapital på 100.000 kr. havde, da man var nået bunden af bølgedalen. Man var først i halvfemserne atter gået op med udbyttet til 8 pct., og i året 1895—96 var bankens nettooverskud

Paul Dahlgaard

13.410,31 kr., der fordeltes således: Udbytte til aktionærerne 8.000 kr. — altså 8 pct. —, henlæggelse til reservefonden 2.000 kr., henlæggelse til delkrederekonto 2.000 kr. og overførsel til næste regnskabsår 1.410,31 kr.

I vinteren 1897 afgik bankrådsformanden, *P. Dahlgaard*, Hestehave, ved døden, og i det konstituerende møde efter generalforsamlingen rykkede næstfmd., *Anders Chr. Jensen*, ind som formand.

Som før nævnt havde man været på bunden af bølgedalen, det bar atter fremad i økonomisk henseende, og direktøren var der straks med forslag om at gøre banken større og stærkere. Han foreslog at forhøje aktiekapitalen fra 100.000 kr. til 200.000 kr., hvoraf de 50.000 skulle forbeholdes de gamle aktionærer. Tegningskursen foreslog han til 120, sådan at de 20 kr., der skulle betales i overkurs, straks henlagdes til reservefonden, som han foreslog skulle bringes op til 25 pct. af aktiekapitalen ved større årlige henlæggelser. Endvidere skulle delkrederekontoen bringes op til 12½ pct. af aktiekapitalen, ligeledes ved rigeligere henlæggelser.

Ved den efterfølgende generalforsamling vedtoges forslaget, og samtidig fastsattes udbyttet til 10 pct. for det forløbne år, hvad naturligvis gav en god baggrund for aktietegning.

Anders Chr. Jensen

Sidst på året 1899 tilbød *Th. Alstrup* at afhænde sin ejendom med have til banken for en pris af 18.000 kr., og ledelsen gik ind på forslaget, såfremt den kommende generalforsamling ville godkende det, hvilket skete.

Det gik åbenbart direktøren for langsomt med at bringe reserverne op; thi i 1903 foreslog han at sætte udbyttet til 8 pct.; men medens bankrådet ellers var svært lydhør over for, hvad der kom fra direktøren, gjorde man her modstand og krævede 10 pct., og bankrådet fik sin vilje igennem.

De første år i 19hundretallet var gode år for det danske landbrug. Priserne gik op, ikke i store spring, men jævnt og roligt. Man kunne nu disponere på længere sigt, og naturligvis mærkedes dette også i banken; thi folk fik lidt mere end forhen i overskud, og overskuddet kom banken til gode i form af indskud, så der var flere penge at arbejde med. Samtidig kom den politiske omvæltning, som vi kalder systemskiftet. Før havde det været godsejere, professorer og storkøbmænd, der sad i ministerierne og styrede land og rige, men nu var også bonden rykket ind i kongens råd.

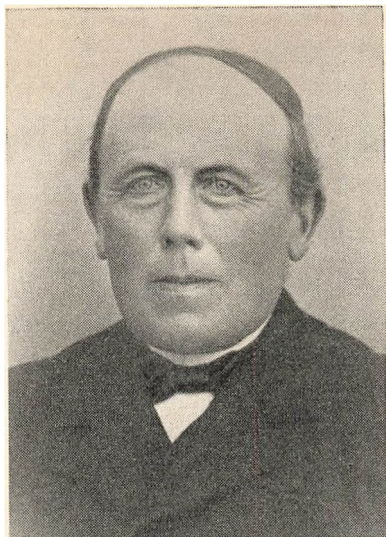
Inden generalforsamlingen i april 1905 afgang *Anders Chr. Jensen* ved døden, og som ny formand valgtes *Jeppe Mehlsen*.

I foråret 1911 indløb der en skrivelse fra indenrigsministeriet, hvori det krævedes, at aktiekapital og reserver tilsammen skulle udgøre mindst 10 pct. af indlånskapitalen, samt at udbyttet højst måtte udgøre 10 pct.. Man tyggede på skrivelsen i et par måneder, så vovede man sig til at henstille til indenrigsministeriet, at det modererede kravene, da disse „ville kunne virke uheldbringende“.

Straks efter nytår 1912 meddelte *Th. Alstrup*, at han ønskede at fratræde stillingen som direktør fra udgangen af april nævnte år.

Bankrådet tog ved overgangen til en ny periode vedtægterne

op til nærmere eftersyn. Et udvalg nedsattes til at fremkomme med forslag, og på en generalforsamling den 18. marts fremsatte dette udvalg forslag om, at byens borgere også kunne være med i ledelsen af banken, og at bankrådsmedlemmer, der boede mere end en kvart mil fra mødestedet, skulle have 10 kr. for hver gang de kaldtes til møde, ligesom de, når de rejste i bankens ærinde, skulle have billet til 2. klasse på jernbanen samt 10 kr. pr. dag i diæter. De nye forslag vedtoges med landboaktionærenes stemmer, og dermed var grundlaget for banken blevet ændret.

Jeppe Mehlsen

Den 9. april afgik *Alstrup* ved døden, og han fik således ikke lejlighed til at aflægge regnskabet 1911—12. I bankrådsmødet, hvor man gennemgik årets begivenheder, fandt man anledning til at fastsætte honoraret for revisorerne til 200 kr. årlig for hver af dem.

Ændringerne i vedtægterne gik ud på at danne en bredere basis for bankens virksomhed, så der kunne finde et vist samarbejde sted mellem by og land, og allerede ved den ordinære generalforsamling 28. juni 1912 manifesteredes dette ved, at man valgte tre skivinger ind i bankrådet i stedet for tre af de afgåede landboer.

I et bankrådsmøde umiddelbart efter generalforsamlingen endes man om visse ændringer i direktionens og personalets ansættelses- og lønforhold.

Det havde været sådan, at direktør *Alstrup* stort set havde ansat, hvem han ville, og til hvilken løn han ville; men nu fandt man, at dette burde ændres, og man vedtog derfor, at den kommende administrerende direktør, som man mente også burde være kasserer, skulle lønnes med 5.000 kr. årlig, og de to andre direktører skulle have 1.000 kr. hver årlig. Endvidere skulle direktionen have

$\frac{3}{4}$ af den del af overskuddet, der skulle udbetales i tantieme. Dette beløb skulle fordeles mellem de tre direktører i forhold til deres faste løn.

For kontorpersonalet lavede man et lønregulativ, hvorefter bogholderen skulle lønnes med 2.500 kr. årlig, og yngste assistent med 700 kr. årlig. Endvidere skulle der tilfalde kontorpersonalet $\frac{1}{4}$ af tantiemebeløbet, og den indbyrdes fordeling mellem disse funktionærer skulle ske i forhold til den faste løn. Man forudså imidlertid, at bogholder *Danholm* kunne blive forrasket, når assistenterne steg i løn, og derfor tilføjede man, at han ved hvert års fordeling af tantieme ikke kunne få mindre end halvdelen af den sum, der tilfaldt kontorpersonalet, altså $\frac{1}{8}$ af hele det af banken udbetalte tantiemebeløb.

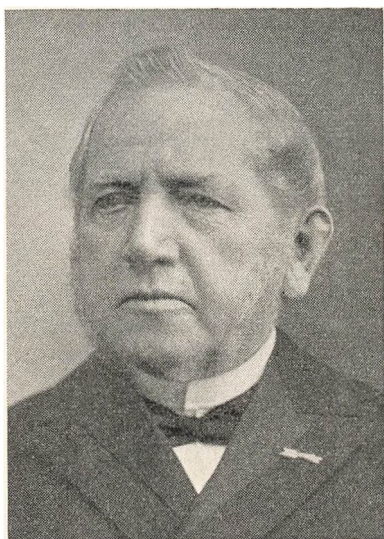
Da man var klar over, at en stigning i bankens indskud — og dette ventede man følgelig efter den nye, bredere basis — kunne føre til, at man for at fyldestgøre bestemmelserne om, at aktiekapital og reservefond skulle være mindst 10 pct. af indlånene, kunne blive nødsaget til et år at foretage ekstraordinære henlæggelser til reservefonden, og at dette ville skade lønmodtagerne, vedtog man, at hvis noget sådant fandt sted, skulle lønmodtagerne have deres faste løn forhøjet med det beløb, som de var blevet berøvet ved den overordentlige henlæggelse; men denne forhøjelse måtte ikke få indflydelse på tantiemens fordeling.

Dernæst skulle man finde en ny administrerende direktør, og man enedes om at ansætte sparekassebogholder *C. Werner*, Ringsted. Han skulle ifølge det vedtagne også fungere som kasserer, og man enedes om af denne grund at forlange en sikkerhedsstillelse på 10.000 kr. For en årlig husleje af 500 kr. skulle den nye direktør overtage *Th. Alstrups* lejlighed, men skulle ved eventuel udvidelse af banklokalerne afgive de nødvendige rum til en sådan udvidelse mod forholdsvis nedsættelse af lejen. Direktøren skulle tiltræde 1. august; men da lejligheden skulle istandsættes, kunne indflytning først finde sted senere, dog skulle lejligheden i hvert fald stå færdig senest 1. oktober.

En ny tid

Det, der skete i 1912, var i virkeligheden en ny tids former for bankvirksomhed, der holdt sit indtog i banken. Denne havde bestået i 36 år. I det meste af dette åremål havde *Th. Alstrup* været administrerende direktør. Som bankdirektør var han en selfmade mand. Oprindelig havde han lært handel hos sin onkel, købmand *Andreas Essemann* i Skive. Derefter deltog han i treårskrigen og etablerede sig som købmand i Skive den 1. april 1853, men overtog i 1871 hvervet som kæmner. I 1881 rykkede han så ind i banken som administrerende direktør.

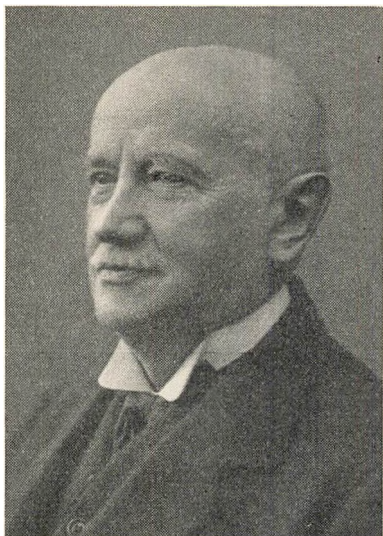
Dette, at den ledende direktør ikke havde bankuddannelse, var i disse dage noget, der ikke var et særsyn, og at bankens forhold måtte blive præget af dette, var en selvfølge. Alstrup var efter de gulnede blade at dømme en meget klog mand, og han var

Th. Alstrup

også en meget stærk mand. Kun en gang skete det, at bankrådet ikke fulgte hans forslag. Han havde foretaget visse manøvrer for at sætte mere fart i banken, blandt andre presset udbyttet op til 10 pct.; men da banken havde høstet frugterne af fremgangsmåden, mente

han, at det kunne være nok at udbetale 8 pct. Bankrådet ønskede imidlertid ikke at få fiffigheden afsløret så brat, og direktøren måtte finde sig i, at man nedstemte hans forslag og fastsatte, at udbyttet skulle være 10 pct. Man kan vist også godt sige, at *Alstrup* var til en vis grad frygtet. I hvert fald fortælles der, at hvis en

Chr. IVerner

mand ville i banken for at låne penge, gik han op ad den side af trappen, hvorfra han kunne se ind i banken. Hvis han da så, at der var „skyer“ på bankdirektørens pande, gik han ganske simpelt ned ad den anden side og ventede, til han mente, at „barometret“ tydede på mildere „vejr“.

Men som sagt. Banken havde virket i 36 år. Den var stiftet på et tidspunkt, da landbruget havde ret gode kår; men dens vej i de første 20 år havde ikke altid været let; thi konjunkturerne for landmændene var i disse år stadig gået ned. Man havde dog over-

vundet besværlighederne, og man havde lært noget af de vanskeligheder, man havde overvundet. Når erfaringerne ikke gav sig til kende i nævneværdige udslag ved ændringer i bankens forhold før i 1912, skyldes det vel først og fremmest en vis hensyntagen til den mangeårige direktør, der jo var blevet en aldrende gubbe. Han var 86 år, da han døde i 1912.

At bankrådet var klar over, at den nye tid krævede nye former for bankvirksomhed og ledende mænd, der var trænet op inden for et bankinstituts vægge, ses klart af de vedtagelser, som kom til verden i det lille interregnum, der var mellem *Alstrups* død og den nye direktørs tiltræden.

Direktør C. Werner tiltrådte sin stilling 1. august, og da han i nogle uger havde set på forholdene, blev der holdt bankrådsmøde den 24. september.

Den nye direktør havde set sig godt for, og på mødet fremkom han med en del ønsker, som han mente måtte gennemføres for at gøre forholdene bedre.

Han foreslog, at banklokalerne skulle udvides, og man drøftede formen for en sådan udvidelse og enedes om, at man måtte bygge en etage på ejendommen, og da man ønskede dette arbejde fremmet mest muligt, nedsatte man straks et udvalg bestående af gård-ejer *Jens Mortensen*, bogbinder *Ingv. Christensen* og fabrikant *Marius Jensen* til i forening med direktøren at tage sig af sagen og fremme den mest muligt.

Direktøren foreslog også, at banken skulle være lukket fra 12—14; men her var bankrådet uvilligt. Det krævede, at der kun måtte lukkes fra 12—13½.

Da der var noget upraktisk i, at direktøren, der ofte kunne være optaget på anden måde, skulle være kasserer, foreslog *Werner*, at man skulle ansætte bogholder *Danholm* som kasserer — et hverv, som han alligevel oftest måtte bestride — og han måtte så naturligvis stille en sikkerhed som den, der var forlangt af ham selv.

Bankrådet gik ind på tanken, og forretningsudvalget og direktøren skulle ordne det fornødne, og bankens ældste assistent *P. H. Schou* skulle derefter fungere som bogholder.

Det nedsatte byggeudvalg tog straks fat på den opgave, det havde fået tildelt. Tømrermester *Lars Jensen* lavede byggeplan, og allerede ved udvalgets møde den 27. september var man så vidt, at man kunne vrage og vælge mellem tilbud på sten og kalk, ligesom man overlod murermester *Jens Kristensen* murerarbejdet og tømrermester *Christen Jensen* tømrerarbejdet.

Det med *Danholm* som kasserer blev en stakket glæde. En af de første dage i februar 1913 afholdtes der bankrådsmøde, og i dette gav direktøren meddelelse om, at kasserer *Danholm* var rejst til Amerika og ikke agtede at vende tilbage. Man enedes så om at ansætte bogholder *P. H. Schou* som kasserer, og den ledigblevne post som bogholder blev fra 1. marts s. å. besat med bankassistent *L. P. Werner*, Ringsted.

Da man nåede frem til den tid, da regnskabet skulle aflægges, havde direktøren et nyt ønske. Banken havde en delkrederekonto på 40.000 kr. Disse penge var til første sikring af mulige tab; men i virkeligheden var der konstateret tab, der ikke var afskrevet,

Bankbygningen efter 1913

og direktøren foreslog, at disse førtes til udgift for nævnte konto, der derefter ville blive 40.000 kr. ÷ tab 21.725,29 kr. + årets henlæggelse til samme konto 725,29 kr., så at kontoen opførtes i bankens status med 19.000 kr. Bankrådet fulgte direktørens henstilling, og generalforsamlingen godkendte også for sit vedkommende den skete postering.

Hele bankens forhold var efterhånden blevet sådan, at egenkapitalen var for lille. Derfor fremlagde bankrådet på generalforsamlingen i maj 1914 forslag om at udvide aktiekapitalen med 100.000 kr., og efter nogen forhandling vedtoges forslaget. De gamle aktionærer fik forlods ret til at tegne aktier til kurs 105. Såfremt ikke hele beløbet tegnedes af de gamle aktionærer, var resten til fri tegning, men til kurs 150. Ved generalforsamlingen ønskede *Jeppe Mehlsen* ikke at blive genvalgt, og ved det efterfølgende bankrådsmøde valgtes derfor *J. P. Dalsgaard* til formand for bankrådet.

Aktiekapitalens forhøjelse var kommet i rette tid; thi omsætningen steg stærkt, og indtjeningsmulighederne var ved de stigende priser under de første krigsår blevet meget større.

I 1916 henlagde man generalforsamlingen til den 20. maj, 40 årsdagen for bankens stiftelse, og direktøren kunne på denne dag møde med et regnskab, der udviste et overskud på 125.770,69 kr. Man holdt sig stadig til 10 pct. i udbytte, og overskuddet fordeltes med 30.000 kr. til aktionærerne, 20.000 kr. til reservefonden, 30.000 kr. til delkrederekonto, 11.310,92 kr. til nybygningen, og resten 34.459,77 kr. hensattes til imødegåelse af ekstraordinære skatter.

J. P. Dalsgaard

Man havde fået mere plads ved at bygge; men der måtte også gøres noget ved lokalerne indvendigt, ligesom inventaret måtte gennemgås og en del fornyes.

Den fart, der som følge af verdenskrigen var i handel og afsætning af varer, gjorde selvfølgelig, at bankens omsætning også steg og dermed fortjenesten, og regnskabsåret 1916—17 var et særdeles godt år for Salling Herreders Spare- og Laanebank, ja, det var endog det bedste i hele bankens historie. På generalforsamlingen den 29. juni 1917 kunne direktør *Werner* fremlægge et regnskab, der udviste et overskud på 174.035,72 kr., der blev fordelt således, at aktionærerne fik 10 pct., altså 30.000 kr., 60.000 kr. blev henlagt til reservefonden, 25.000 kr. til delkrederekonto, 13.340,14 kr. blev afskrevet på bygnings- og inventarkontoen, og resten, 45.695,58 kr., blev hensat til imødegåelse af ekstraordinære skatter; thi de ekstraordinære foranstaltninger, der var nødvendige under krigen, krævede mange penge, og regering og rigsdag havde også under den første verdenskrig et ganske godt greb på at gøre indhug i både privates og selskabers indtægter.

Folks stigende indtægter, der i kraft af mere langsomt stigende udgifter og rationeringen, som måtte indføres, for at fordelingen af de forhåndenværende varer ikke skulle blive alt for urimelig,

gjorde, at folk fik penge til overs, og dette mærkedes i høj grad i banken som stigende indskud. Trods de forholdsvis store henlæggelser til reserveerne kunne bankens egenkapital derfor ikke holde trit med de stigende indlån. Med andre ord, man måtte se at skaffe mere egenkapital for at opfylde kravet om, at egenkapitalen skulle udgøre mindst 10 pct. af bankens forpligtelser. Man måtte altså se at fremtrylle en større aktiekapital.

Efter at bankrådet havde drøftet sagen, indkaldte det til en ekstraordinær generalforsamling den 25. januar 1918, ved hvilken det forelagde forslag om at forhøje bankens aktiekapital fra 300.000 kr. til 600.000 kr. Generalforsamlingen gik ind for forslaget og bestemte, at de nytegnede aktier skulle være indbetalt inden 31. marts samme år. De, der indbetalte før, skulle have 5 pct. p. a. fra indbetalingsdagen til udgangen af marts måned. De gamle aktionærer havde ret til forlods at tegne et lige så stort beløb, som de havde gamle aktier for, til parikurs. Det beløb, som ikke måtte blive tegnet af de gamle aktionærer, skulle udbydes til fri tegning, men til en kurs af 175.

Når man erindrer sig, at man ved bankens stiftelse i 1876 måtte nøjes med en kontant indbetaling af 20 pct. af de tegnede beløb, og at de 80 pct. skulle indbetales med 20 pct. for hver tre måneder, kaster det et grelt skær over de økonomiske forhold på egnen omkring Skive i halvfjerdsene og 1918. Selv om en stor del af fremgangen må tilskrives, at der under verdenskrigen var større behov for danske varer, og at Danmark, grundet på, at det var holdt uden for verdenskrigen, kunne producere af fuld kraft, kan man dog ikke overse, at landbrugets industrialisering var det grundlag, som man byggede på, og som man under de urolige forhold høstede frugten af, og så var denne mægtige udbygning af egnens økonomi sket under svigtende konjunkturer, var sket i et tidsrum i firserne og førstningen af halvfemserne, da man passerede den økonomiske bølgedal. Efterhånden som man på bankprotokollernes sider følger det økonomiske barometers udslag for dette tidsrum, får man respekt for den danske bonde, der i en dårlig tid — som man siger — kunne gennemføre en omlægning til bedre produktionsmetoder, og som ved at arbejde hånd i hånd fik ting til at glide, som enkeltmand ikke kunne magte.

Man havde fået en større aktiekapital, og man ønskede at gøre

den frugtbringende ved at tjene kunderne på bedste måde, og som et led i denne bestræbelse oprettede man i foråret 1918 en filial i Roslev.

Ved generalforsamlingen i maj 1918 blev der peget på, at forholdene var ved at blive vanskelige; men selv om man havde nået toppen året før, viste regnskabet dog et overskud på 159.668,02 kr. I bankrådsmødet efter generalforsamlingen meddelte *J. P. Dalsgaard*, at han ikke ønskede at blive genvalgt som formand, og *Jens Mortensen* blev derefter valgt til at beklæde formandsposten.

Landmandsbanken i København, der på den tid havde sine garn ude efter filialer i provinsbyerne, trådte snart efter i forhandling med banken om at få denne ind i kredsen af filialer. Bankrådet forhandlede gennem et udvalg, bestående af *Jens Mortensen*,

Jens Mortensen

J. P. Dalsgaard og direktør *Werner*. Den 10. juni forelagde de resultatet for bankrådet. Landmandsbanken var gået ind på at indløse Salling Banks aktier til en kurs af 227½. I prisen var inkluderet fortjenesten i den allerede forløbne del af regnskabsåret 1918—19.

Den 13. juli blev der afholdt ekstraordinær generalforsamling, hvor man vedtog at lade Landmandsbanken overtage alle aktiver og passiver mod at indløse aktierne til 227½, og til at foretage det fornødne ved overtagelsen valgtes et udvalg, bestående af *Jens Mortensen*, *Marius Jensen*, *Fr. Refsgaard*, *Peder Jeppesen* og de tre direktører: *C. Werner*, *J. Boel* og *C. Knudsen*.

I 42 år havde Salling bank levet og virket. Der havde været nedgangstider og opgangstider, men hovedlinien havde været opadgående! Banken havde haft dygtige administrerende direktører,

og ved siden af dem havde stået de mænd fra egnen, som folk havde tiltro til. Egnens folk havde selv ejet og styret banken; men nu forflygtigedes dette forhold! Ejendomsretten var borte, og indflydelsen på bankens ledelse formindsket.

Filial af Landmandsbanken

Under forhandlingerne med Landmandsbanken om dennes overtagelse af Salling Bank, var det blevet hævdet, at der egentlig ikke ville være nævneværdig forskel mellem tiden før og tiden efter overtagelsen. Hele personalet og direktørerne skulle blive i deres stillinger, og bankrådet skulle også fortsætte. Rammen skulle altså nogenlunde være den samme; men det viste sig snart, at det, rammen omfattede, blev ændret. De stedlige direktører ledede bankens daglige forretninger; men hvis der skulle ydes et mere betydeligt lån, måtte de ikke give lånet, før det var godkendt af Landmandsbanken. Der var også andre områder, hvor Landmandsbanken naturligt nok havde lyst til at tale med.

Bankrådet fungerede videre; men både ved genvalg og nyvalg, kunne valgene faktisk kun foregå med forbehold af hovedsædets godkendelse, og „under forbehold af hovedsædets godkendelse“ er da også en hyppigt forekommende vending i forhandlingsprotokollen fra filialårene.

Da Landmandsbanken i september 1922 kom ud for vanskeligheder og blev — som man dengang mente — konsolideret, så den nye ledelse sig om efter steder, hvor man kunne spare, og sparemændenes øjne faldt da også på filialen i Skive. Man ønskede ledelsen ændret således, at der skulle være to bestyrere i stedet for tre direktører, og efter en del forhandlinger nåede man i efteråret 1923 frem til, at de to meddirektører skulle træde tilbage. Dog tilkendtes de hver en pension på 1200 kr. årlig. Bestyrer *Johs. Hansen*, Haderslev, skulle så tiltræde som bestyrer ved filialen i Skive. Dette førte til, at direktør *C. Werner*, endnu ikke helt rask efter en overstået sygdom, henvendte sig til Landmandsbanken og tilbød at træde tilbage ved udgangen af 1923, og Landmandsbanken tilbød i så tilfælde at yde ham en pension på 4000 kr. årlig og hans hustru, såfremt hun måtte overleve ham, en enkepension på 2500 kr.

Bankrådet skulle i et møde den 16. oktober 1923 tage stilling

til den nye form for ledelse. Efter at man havde gennemdrøftet sagen, meddelte man Landmandsbanken, at man ville affinde sig med ændringen, såfremt bankens bogholder, *L. P. Werner*, måtte blive ansat som den ene bestyrer, og han måtte overtage direktør Werners lejlighed. Man mente nemlig, at det ville skade bankens omdømme hos befolkningen, hvis dette ikke skete. Landmandsbanken gik ind på bankrådets henstilling, og i et nyt møde den 13. november samme år bød formanden de to nye ledere, *Johs. Hansen* og *L. P. Werner*, velkommen og udtalte håbet om, at de ville holde de gamle traditioner i hævd til held og lykke både for banken og egnen.

I et møde den 29. december 1925 blev der aflagt beretning om bankens virksomhed i det år, der da gik på hæld. Ud over den almindelige bankvirksomhed havde filialen haft det hverv at forestå udbetalingen af de beløb, som faldt på byens og egnens engagementer fra den likviderede andelsbank. Dette havde givet et stød fremad, idet der var blevet åbnet over 500 nye indlånskonti. Det blev endvidere meddelt, at gennemsnitsfortjenesten i banken i de 7 år, den havde været under Landmandsbanken, var 33.515,72 kr.

I maj måned samledes man atter for at få forelagt det reviderede regnskab for året 1925, og samtidig forelå der en skrivelse fra Landmandsbanken, at filialen i Skive fra den kommende 1. oktober sikkert ville overgå til A/S Landbobanken i Skive.

Det gik, som der var varslet. Banken blev købt tilbage, og den 29. september 1926 holdt bankrådet sit sidste møde, hvori man skulle gøre op, gøre rent bord, til Landbobankens bestyrelse flyttede ind. Til efterretning forelå en skrivelse fra Landmandsbankens ledelse, hvori den takkede for godt samarbejde i de år, Salling Bank havde været filial af Landmandsbanken.

Et afsnit af bankens liv var ebbet ud, et afsnit, hvor tyngdepunktet i styrelsen havde ligget i Landmandsbanken; men nu tonede en ny tid frem, en tid, hvor egnens og byens mænd atter skulle styre i det gamle bankhus. Jydens lyst til at være med til at styre sine egne sager var trængt frem på et område, hvor det et kort åremål havde været noget forflygtiget.

Bankrådsmedlemmer 1876-1926

Proprietær Ingwersen	1876—1882
Jeppe Boel	1876—1877
Jens Jensen	1876—1878
Esper Mikkelsen	1876—1877
Lars Laursen	1876—1877
N. L. Ladefoged	1876—1878
Poul Dahlgaard	1876—1881
Anders Chr. Jensen	1876—1879
Jens Olesen Henriksen	1876—1882
Dyrlæge Møller	1876—1877
Christen Christensen	1876—1881
Jens Peter Espersen	1876—1879
Villads Vestergaard	1877—1880
Niels Chr. Nielsen	1877—1880
J. P. Nielsen	1877—1880
Jeppe Mehlsen	1877—1880
Hans Pedersen	1878—1881
Esper Mikkelsen	1878—1889
Svandt af Harrevig	1879—1885
N. Ladefoged	1879—1882
Søren Hedegaard	1880—1883
A. F. Refsgaard	1880—1926
Chr. Nielsen Quistgaard	1880—1883
Søren Gudiksen	1880—1883
Mads Nielsen	1881—1897
Jakob Hansen	1881—1884
Niels Bertelsen Julsgaard	1881—1890
M. Jensen	1882—1912
Chr. Knudsen	1882—1885
Jens Chr. Nielsen	1882—1885
Poul Dahlgaard	1882—1897
Anders Chr. Jensen	1883—1905

J. P. Nielsen Kjærsgaard	1883—1926
Jens Olesen Henriksen	1884—1893
H. P. Christensen	1885—1890
Søren Gudiksen	1885—1912
Lærer Nielsen	1885—1888
S. Hedegaard	1888—1897
Jeppé Mehlsen	1889—1914
S. Svenningsen	1890—1903
N. Præst	1890—1912
J. Mortensen	1891—1926
Peder Jeppesen	1893—1921
L. Østergaard	1897—1923
Mads N. Ladefoged	1897—1917
J. P. Dalsgaard	1903—1920
Laust Nielsen	1905—1911
Jens Larsen	1911—1926
Kæmner Grønning	1912—1913
Marius Jensen	1912—1923
Ingvard Christensen	1912—1921
Sophus Petersen	1913—1926
Mehlsen Madsen	1914—1926
Jeppé Mehlsen	1918—1926
Aage Selchau	1920—1926
Søren Dahlgaard	1921—1926
Lars Hedegaard	1923—1926
A. W. Schaarup	1923—1926

⅔ Landbobanken i Skive

Salling Bank var i 1918 blevet afhændet til Landmandsbanken; men længe varede det dog ikke, før en eller anden af de gamle aktionærer, når han gik forbi bankbygningen, sagde til sig selv, idet han så på den: „Nu er det fremmede, der råder derinde“, og ofte hørte man, når egnens forhold blev drøftet, en sådan mand sige: „Ja, vi solgte jo Salling Bank; men dette skulle vi vel ikke have gjort“.

Man havde ganske vist to banker endnu, Skive Bank og Andelsbankens skiveafdeling; men den første regnede de fleste af landboerne som en ren og skær bybank, og den anden styredes også udefra ligesom Salling Bank, et forhold, der for de fleste landboer, der svor til andelstanken og hjemmestyret, var grund nok til ikke at være helt tryk eller i hvert fald til at være på vagt over for sådant et institut.

Efterkrigstiden gav de mistænksomme vind i sejlene, og da nedgangstiden kom med dens kreditstramning og deraf følgende vanskelige kår, når man skulle have et lille lån for at holde produktionen oppe, og det kneb med at opnå en lille kredit, gav man ganske naturligt de store sammensluttede virksomheder og deriblandt også bankerne skylden for miseren, og de bankkrach og bankrekonstruktioner, som der var rigeligt af på den tid, gjorde ikke mistroen mindre, og det var derfor ikke underligt, at den tanke dukkede frem, at hvis man i hver egn havde mindre efter andelsprincippet styrede banker, ville det gå bedre.

Endelig nåede man så frem til hin triste tredje pinsedag i 1925, da Andelsbanken måtte lukke. Men nu — 25 år efter — kan man med en vis ret sige, at denne triste begivenhed blev kimen til, at A/S Landbobanken i Skive voksede frem.

Den tredje juni var der indkaldt til generalforsamling i Skive Andelsslagteri, hvor eneste sag på dagsordenen var, om man skulle støtte Andelsbanken. Resultatet af forhandlingen blev, at man ville vente, se tiden an. Under mødet udkastede *Henriksen*, Vium Mølle, tanken om en lokal andelsbank, og denne tanke fik folk til at spidse øren. Man pålagde bestyrelsen at undersøge, om der var stemning for at rejse en lokal bank, men også, om det var muligt ved Nationalbankens mellemkomst at genrejse Andelsbanken.

Andelsslagteriets bestyrelse indkaldte til nyt møde den 12. juni s. å. Den meddelte, at efter en samtale med nationalbankdirektør *Schrøder* var man blevet klar over, at Andelsbanken ikke kunne genrejses, og man kunne derfor straks gå over til den anden del af bestyrelsens opgave, nemlig drøfte, om det var muligt at oprette en lokal andelsbank.

Under forhandlingerne var der flere, der beklagede, at man i 1918 havde solgt Salling Bank; men det var jo en kendsgerning. Da man var nået dertil, tog *Mehlsen-Madsen*, Nr. Andrup, ordet og bad forsamlingen overveje, om det ikke var værd at stile mod det mål, at *tilbagekøbe Salling Bank*. Han mente, at om denne opgave ville by og land nok stå sammen, og at det sikkert blev lettere at tegne kapital til dette formål end til at rejse en ny bank. Mødet resulterede i, at man nedsatte et syvmands udvalg, der skulle udarbejde udkast til vedtægter for en landbrugsbank og forelægge dette på et stiftende møde inden 8 dage. Udvalget kom til at bestå af *G. Gudiksen*, Hesthave, *J. Møller Lidegaard*, Brøndum, *Søren Larsen*, Skive, *Søren Bregendahl*, Fly, *Ingvor Bruun*, Skive, *P. Lidegaard*, Bønding, og *Carl Hansen*, Skive.

Det næste bankmøde i Skive fandt dog først sted den 30. juni, idet udvalget ville afvente Andelsbankens generalforsamling i Århus den 26.

Udvalget havde udarbejdet en plan, hvorefter en ny bank skulle rejses ved samarbejde mellem andelsforeningerne i by og omegn og privatmænd. Andelsforeningerne skulle tegne den største del af aktiekapitalen. Det havde henvendt sig til en del af disse sammenslutninger; men resultatet var nedslående. Meningerne på mødet var stærkt delte, og udvalget hævdede, at man under sådanne forhold måtte opgive tanken om at starte en ny bank. *J. Møller Lidegaard* udtalte mod slutningen af mødet, at udvalget

måtte betragte sit hverv som endt; „men“, tilføjede han, „var det nu alligevel ikke værd at gøre et arbejde for at købe Salling Bank tilbage“.

Et andet udvalg, bestående af: *Esper Jepsen*, Brøddinggård, *Niels Chr. Sørensen*, Troelstrup, *Anders Sørensen*, Højslev, *Henrik Laursen*, Rødding, *Gert Johnsen*, Grove, og *Peder Nielsen*, Vejby, gjorde et arbejde for at få genåbnet andelsbanken eller startet en stedlig andelsbank. Men andre mente, at det ikke kunne nås, og nogle af dem samledes og startede et aktieselskab „Salling Bank“, som skulle have til opgave at købe Salling Bank tilbage. Stifterne tegnede selv 50.000 kr., og en tegning på bred basis skulle så fortsætte, til der var tegnet mindst 500.000 kr. og højset 600.000 kr. Selskabet skulle være et rent aktieselskab, hvori dog landboerne skulle have hovedindfly-

Mehlsen Madsen

delsen. En aktionær kunne have indtil 5 stemmer, et princip, man havde ivret mod i de møder, der før havde været holdt. I disse krævede man, at hver aktionær kun skulle have 1 stemme. Stiftelsesudvalget bestod af *Mehlsen-Madsen*, Nr. Andrup, *J. P. Ladefoged*, Thorum, *Marinus Christensen*, Toustrup, og *S. Petersen*, Skive. Den 6. november indkaldte dette udvalg til møde på „Royal“. *Mehlsen-Madsen* aflagde beretning om udvalgets arbejde og meddelte, at der var tegnet 150.000 kr. Han fremhævede, hvilken betydning det ville have for egnen at generhverve Salling Bank. Under forhandlingen fremhævede flere talere, at stiftelsesoverenskomsten måtte ændres, så ingen aktionær havde mere end 1 stemme, og at udbyttet skulle begrænses.

Resultatet af mødet blev, at man sagde udvalget tak for initia-

tivet og bad det træde sammen med de to andre udvalg for at finde en fælles løsning, som alle kunne samles om.

Den 15. december sammenkaldte de „forenede udvalg“ til møde på „Royal“. De var, hvad de fleste næppe havde turdet håbe, blevet enige. De forelagde forslag om at oprette *Landbobanken i Skive*. Formålet skulle være at købe Salling Bank tilbage; men hvis man ikke kunne nå dertil, skulle tegningen være bindende til oprettelse af en mindre bank. Hver aktionær måtte kun have 1 stemme, og udbyttet skulle begrænses. Mødet vedtog, at sagen skulle fremmes på det forelagte grundlag, og at de „forenede udvalg“ skulle føre arbejdet videre. Ved mødets slutning fandt der aktietegning sted, og listerne viste, at 90 aktionærer havde tegnet 153.100 kr., et resultat, der kun kunne virke opmuntrende på dem, der skulle lede arbejdet, og som valgte et forretningsudvalg, bestående af *Mehlsen-Madsen*, *Esper Jepsen* og *Gudik Gudiksen*, og desuden valgtes redaktør *Carl Hansen* til at fungere som udvalgets sekretær.

Udvalget gik straks i gang med arbejdet. Medlemmerne delte egnen imellem sig, så hver havde et bestemt distrikt, hvori han skulle sørge for tillidsmænd til at ombære tegningslister, og udvalget stod i stadig rapport med disse tillidsmænd, så de kunne gribe hjælpende ind, såfremt de mente, at dette kunne være fremmende for arbejdet. Der blev udarbejdet udkast til vedtægter, og disse blev indsendt til bankinspektionen og aktieselskabsregistret med anmodning om en udtalelse, og de to institutioner var svært imødekommende over for udvalget.

Man havde berammet den stiftende generalforsamling til den 22. januar 1926; men dette var dog betinget af, at tegningsresultaterne ville vise sig at være så gunstige, at man turde håbe at kunne gennemføre sagen. Man holdt sig derfor à jour med, hvor stort det tegnede beløb var. Udvalget samledes den 18. januar for at afgøre, om man skulle gå videre eller aflyse det stiftende møde, og da de lister, som var indkommet, viste et tegningsresultat på 378.600 kr., gik man trøstigt i gang med forberedelserne af den stiftende generalforsamling. Denne fandt, som før nævnt, sted den 22. januar, og det tegnede beløb var den dag oppe på 400.800 kr. ved generalforsamlingens slutning. Stifterne havde kaldt selskabet „Landbobanken i Skive“, og de tegningsresultater, der taltes op efter generalforsamlingens slutning, viste, at navnet var rigtigt

valgt; thi de tegnede beløb fordelte sig således: Skive by 47.800 kr., Hindborg herred 108.400 kr., Ginding herred 7200 kr., Fjends herred 75.500 kr., Harre herred 52.200 kr. og Rødding herred 63.400 kr. Med et sådant grundlag vedtog man selvfølgelig at føre sagen videre, og man vedtog med et par småændringer udkastet til vedtægter. Derefter valgtes der, som vedtægterne kræver, et repræsentantskab på 24 medlemmer, 2 revisorer og 2 revisor-suppleanter. For at sikre, at hele egnen blev repræsenteret i repræsentantskabet, var det i vedtægterne bestemt, at hver af følgende kredse skulle vælge et medlem: Skive, Nordfjends, Sydfjends, Ginding herred, Hindborg herred, Rødding herred, Harre herred og Nørre herred. De 8 repræsentanter fra kredsene dannede første gruppe og skulle på omvalg i 1927. Repræsentantskabets øvrige 16 medlemmer, der valgtes af generalforsamlingen, skulle ved lodtrækning deles i 2. og 3. gruppe. Hvert år skulle afgå 1 gruppe, så funktionstiden skulle være normalt 3 år. Valgt af kredsene blev farver *Chr. Dahl*, Skive, gdr. *Anders Sørensen*, Højslev, mejeribestyrer *M. Trankjær*, Trevad, gdr. *P. Tanderup*, Lille Nørkjær, gdr. *Gert Johnsen*, Grove, gdr. *Gudik Gudiksen*, Hesthave, gdr. *Mar. Kristensen*, Toustrup, og gdr. *Esper Jepsen*, Brøddinggård. Af generalforsamlingen valgtes derefter: Sagfører *S. Petersen*, Skive, gdr. *Mehlsen-Madsen*, Nr. Andrup, gdr. *Jens Møller Lidegaard*, Brøndum, landstingsmand *Hans Nielsen*, Dølby, gdr. *Søren Bregendahl*, Fly, smedemester *J. Andersen*, Breum, gdr. *Jens Dalsgaard*, Roslev, gdr. *Ole Jensen*, Jebjerg, gdr. *Niels Odgaard*, Tastumgård, gdr. *Chr. Riis*, O. Møjbæk, gdr. *Esper Kolding*, Næstild, *J. P. Ladefoged*, Thorum præstegård, gdr. *Laus Madsen*, Åsted, gdr. *Chr. Christensen*, Hindborg, murermester *A. J. Jespersen*, Skive, og gdr. *Jens Kjærsgaard Knudsen*, Bajlum.

Som revisorer valgtes gdr. *P. Kr. Søndergaard*, Trevad, og overlærer *Vald. Sørensen*, Skive. Til suppleanter for revisorerne valgtes proprietær *Petersen*, Hegnet, og auktionsholder *Ingvor Bruun*, Skive.

Redaktør *Carl Hansen* havde været udvalgets sekretær og som sådan haft alle trådene i sin hånd. Han havde forment stiftelsesoverenskomsten og vedtægtsudkastet, og han gav ved slutningen af generalforsamlingen nogle meddelelser om, hvad de valgte repræsentanter skulle foretage sig og inden for hvilke frister. Han pegede

på, at som det var gået, var der godt håb om, at man kunne erhverve Salling Bank; men skulle det trods de lyse udsigter alligevel ikke lykkes, måtte man stå sammen om en ny bank, der i så fald nok skulle vise sig at være til gavn og lykke for by og omegn.

Målet var nået. Landbobanken i Skive var ikke mere et fantasifoster, som en flok blåøjede idealister arbejdede for, men en realitet. Havde vejen været kroget og træls, var den dog blevet vandret til ende. De mænd, der på mødet den 6. november 1925 havde foreslået de tre udvalg at træde sammen for at finde en fælles løsning, og som — måske selv med tvivl i sindet — havde manet til enighed, havde opfordret til at stå sammen i stedet for at spille kræfterne i spredt fægtning, kunne glæde sig; thi enigheden var virkelig bragt til veje, og enighed gør stærk. Naturligvis havde alle måttet yde sit, for at man kunne nå til enighed. Særønsker havde man ikke alene måttet holde i baggrunden, nej, man havde ganske simpelt måttet stryge dem for at give plads for det, som alle kunne enes om. Men nu havde man altså fået stiftet en bank, og denne bank havde vedtægter, som ikke var skåret over den almindelige læst, ja, der findes måske næppe en bank, der kan fremvise vedtægter, der er magen til.

De helt vaskeægte andelsfolk, der ønskede en stedlig andelsbank, havde måttet likvidere kravet om solidarisk ansvar og var gået med til en bank, hvor aktionærene kun havde begrænset ansvar, nemlig det tegnede aktiebeløb; men de havde fået deres krav gennemført om, at hver aktionær, uden hensyn til aktiebeløb, kun havde 1 stemme. Man fandt det fuldt ud foreneligt med andelstanken, at den mand, der havde tegnet et større aktiebeløb end andre, også fik større udbytte; thi han havde vovet mere end andre ved at skyde det større beløb ind; men derfor skulle han ikke have større indflydelse på bankens ledelse; thi så kunne der let blive tale om at jage efter så stort udbytte som muligt. Dette rene andelsprincip satte den stiftende generalforsamling en lille plet på, selv om den også kun var lille. Man vedtog nemlig, at hvis en aktionær også repræsenterede et selskab, der var aktionær, kunne han stemme både for sig selv og selskabet.

For at hindre udbyttejageri havde stifterne indføjnet i vedtægterne, at der aldrig måtte gives mere end 10 pct. i udbytte, og at der aldrig af de opsamlede fonds kunne gives friaktier til aktionær-

terne; thi bankens formål skulle være at fremme egnens produktionsmuligheder til gavn for helheden. Man havde derfor også indsat i vedtægterne en bestemmelse om, at en vis del af udbyttet skulle henlægges til et såkaldt erhvervsfond, hvis midler efter generalforsamlingens bestemmelse skulle anvendes til støtte for erhvervslivet i bankens virkekreds og til fremme af kulturelle opgaver.

Af bankens nettooverskud skal der hvert år forlods henlægges 20 pct. til bankens reservefond, og derefter tillægges der aktiekapitalen 5 pct. i udbytte. Af et yderligere overskud skal der henlægges så meget til bankens reservefond, at den samlede henlæggelse svarer til 50 pct. af årsudbyttet ud over 5 pct. af aktiekapitalen. Af det yderligere overskud henlægges $\frac{1}{4}$ til erhvervsfondet, medens resten kan anvendes til forhøjelse af aktieudbyttet eller henlæggelse til et udbyttereguleringsfond, der i tider med mindre indtjening kan anvendes til at forhøje udbyttet. Dette fond må aldrig overstige 15 pct. af aktiekapitalen, og dets midler aldrig anvendes til friaktier.

Bankens aktiekapital blev fastsat til 1.500.000 kr. De i året 1926 tegnede aktier skulle være indbetalt inden nævnte års udgang. Man var klar over, at man ikke kunne tegne hele beløbet i startåret. Det ville altså blive nødvendigt fortsat at tegne aktier; men disse senere tilkommende aktionærer, der muligvis af hensyn til risikoen havde holdt sig tilbage ved starten, skulle ikke kunne komme, når de så, at foretagendet var godt, og være med til at skumme fløden. Derfor var der i vedtægterne en bestemmelse om, at sådanne nye aktionærer skulle betale en overkurs, der svarede til forholdet mellem reservefond og aktiekapital.

Af hensyn til banklovens bestemmelser om, at bankens egenkapital skal udgøre mindst 10 pct. af bankens samlede forpligtelser, kunne denne bestemmelse blive vanskelig at overholde, og vedtægterne fastsætter derfor, at i så tilfælde kan bankens bestyrelse udbyde aktietegning til en lavere kurs end fastsat; men de gamle aktionærer har da forlods ret til at tegne nye aktier i forhold til den aktiemængde, de i forvejen har i banken.

Fra stiftelse til start

Da først de forskellige anskuelser inden for udvalgene var blevet rensset for de mest yderliggående særinteresser, så man kunne fremlægge et forslag til vedtægter, hvorom alle grupper var enige, gik det forholdsvis let at tegne den nødvendige kapital, så man kunne stifte banken; men derfra og til at starte banken, at åbne den for ind- og udlån var der et stort spring.

Den 30. januar blev der afholdt et fælles møde mellem stifterne og de nyvalgte repræsentanter, i hvilket stifternes protokol blev underskrevet, og alle stifternes dokumenter vedrørende banken blev overtaget af repræsentantskabet. Derefter fremlagdes udkast til forretningsorden for repræsentantskabet, og efter nogen forhandling enedes man om udkastet; men der foretoges dog et par småændringer.

Repræsentantskabet konstituerede sig med gdr. *Jens Møller Lidegaard* som formand, gdr. *Gudik Gudiksen* som næstformand og gdr. *Laust Madsen* som sekretær.

Derefter valgte man bestyrelse, der kom til at bestå af sagfører *S. Petersen*, gdr. *Søren Bregendahl*, *Mehlsen-Madsen*, *N. Andrup*, gdr. *Marinus Kristensen*, *Toustrup*, gdr. *Gert Johnsen*, *Grove*.

I et konstituerende møde et par dage senere valgtes *Mehlsen-Madsen* som formand, *Gert Johnsen* som næstformand og *S. Petersen* som sekretær.

Man gik derefter i gang med arbejdet. Man enedes om at forespørge Landmandsbanken i København, dels om indbetalinger på aktierne i Landbobanken i Skive måtte ske i Landmandsbankens skiveafdeling, og dels, om man kunne tænke sig at afstå filialen i Skive til den nystiftede bank, og i bekræftende fald ønskede man

sig meddelt, hvornår eventuelle forhandlinger kunne finde sted, og til at forhandle med Landmandsbanken, såfremt svaret måtte blive imødekommende, valgte man formanden, næstformanden og sekretæren.

Den 19. februar s. å. indløb der svar fra Landmandsbanken, at den var villig til at optage forhandlinger om Salling Banks afståelse til Landbobanken i Skive, og der var også givet visse retningslinier med hensyn til de vilkår, hvorunder man fra Landmandsbankens side mente, at dette kunne finde sted. Derimod svarede Landmandsbanken ikke på det andet spørgsmål, om den var villig til at lade skiveafdelingen modtage indbetalinger til Landbobankens aktiekapital; men efter fornyet forespørgsel svarede Landmandsbanken, at man var indforstået med, at dette kunne finde sted.

Inden næste møde fandt der en forhandling sted mellem det nedsatte forhandlingsudvalg og Landmandsbanken, og man nåede ved udveksling af meninger til synspunkter, som man mente kunne føre til endelig overenskomst. Der fandt også en forhandling sted med bankens stiftere, hvorved man enedes om en ændring af vedtægternes § 28, punkt B. Ændringen var en tydeliggørelse af, at udbyttereguleringsfondet tilhører aktionærerne.

Endelig den 12. marts var man nået så vidt, at det samlede repræsentantskab kunne tage stilling til vedtægtsændringerne, som blev godkendt, og til Landmandsbankens fremsendte skrivelse, hvori dennes krav for at afstå Salling Bank til Landbobanken var opridset.

Repræsentantskabet svarede derefter Landmandsbanken, at man betragtede de opstillede betingelser som velegnet grundlag for videre forhandling; men man måtte dog straks fremkomme med nogle bemærkninger til de stillede krav.

Med hensyn til det stillede krav om, at Landbobanken skulle refundere Landmandsbanken udgifterne ved overtagelsen af likvidationen af Andelsbankens skiveafdeling, derunder lønninger til personale og kontorudgifter, måtte man bemærke, at dette naturligvis kun kunne finde sted fra det tidspunkt, da Landbobanken måtte overtage likvidationen af Andelsbankens skiveafdeling og ikke kunne være en refusion af de udgifter, som afholdtes, så længe Salling Bank var en filial af Landmandsbanken.

Med hensyn til kravet om, at Landmandsbanken skulle være den bank, som Landbobanken skulle have som hovedstadsforbindelse, skulle man udtale, at den nystiftede banks ledelse både ønskede og agtede at have Landmandsbanken som hovedforbindelse i København, såfremt der opnåedes overenskomst om Salling Banks afståelse til Landbobanken; men man måtte pointere, at dette måtte være frivilligt og ikke en juridisk forpligtelse; thi man mente ikke at have nogen ret til at binde fremtidige ledere af Landbobanken i Skive.

Endvidere fremhævede man, at man — i overensstemmelse med det løfte, der var givet Landbobankens forhandlingsdelegation ved dens nærværelse i Landmandsbanken — måtte forbeholde sig ret til ved overtagelsestidspunktet at gennemgå alle Salling Banks engagementer med absolut ret til at udskyde de lån, som man anså for usolide eller nødlidende.

Landmandsbanken havde krævet, at der måtte skaffes en ansvarlig kapital på 600.000 kr., og havde på forespørgsel svaret, at den var villig til at yde den nystiftede bank en kredit på 100.000 kr. Til dette bemærkede repræsentantskabet, at der den 1. august ville være indbetalt 500.000 kr. på den tegnede aktiekapital, og sammen med den lovede kredit på 100.000 kr., ville de forlange 600.000 kr. altså være til stede, hvorfor man udbad sig nærmere redegørelse for, hvilken sikkerhedsstilling Landmandsbanken ville kræve. Man bemærkede endvidere, at der som yderligere kapital ville være det beløb, som nævnte 1. august endnu ikke var indbetalt på de allerede tegnede aktier, og dertil kom så det beløb, som eventuelt endnu måtte blive tegnet.

Ved marts måneds udgang var man nået så langt frem med aktietegningen, at man havde rundet de 600.000 kr., og man vedtog derfor at anmode Landmandsbanken om at udforme og fremsende i kontraktlig form en overenskomst på grundlag af den førte korrespondance. Man meddelte samtidig, at man kunne tænke sig, at overtagelsen fandt sted den 1. juli eller eventuelt den 1. august. Ganske vist ville der på det tidspunkt mangle 200.000 kr., som først blev indbetalt senere, og man anmodede derfor Landmandsbanken om et lån på denne størrelse. Landbobankens 24 repræsentanter var villige til at yde solidarisk kaution for lånet; men man var også villig til at yde anden sikkerhedsstilling efter Landmands-

bankens bestemmelse. Man bad sig også underrettet om, hvilken rente, der skulle ydes, ligesom man meddelte, at lånet ville blive afdraget, efterhånden som den tegnede aktiekapital blev indbetalt.

Man havde indsendt bankens vedtægter til ministeriet for at få dem godkendt. Det trak imidlertid ud, før godkendelsen kom; men endelig sidst i maj kunne formanden meddele, at godkendelsen var i orden.

I et påfølgende møde enedes man om, så snart som muligt at søge opnået endelig overenskomst med Landmandsbanken om overtagelse af dens filial i Skive, Salling Bank, og på mødet valgte man en forhandlingskomité, der kom til at bestå af den samlede bestyrelse, suppleret med repræsentantskabets forretningsudvalg. Denne komité blev — under forbehold af generalforsamlingens godkendelse — ikke alene bemyndiget til at afslutte endelig overenskomst med Landmandsbanken; men den skulle også træffe for- nøden aftale med Andelsbankens likvidationskomité om Landbobankens overtagelse af den videre likvidering af Andelsbankens skiveafdeling, ligesom det blev pålagt den at indhente ministeriets samtykke til, at Landbobanken måtte overtage Landmandsbankens filial i Skive.

Samtidig vedtog man at tilskrive Landmandsbanken, at man nu efter endelig godkendelse af Landbobankens vedtægter var rede til at slutte endelig overenskomst; men da det, fordi godkendelsen var trukket i langdrag, var umuligt at tilvejebringe det nødvendige materiale, derunder trykning og indbinding af kontrabøger, til 1. juli eller 1. august, måtte man henstille, at overtagelsen af Salling Bank først skulle finde sted den 1. oktober 1926.

Under stiftelsen af A/S Landbobanken i Skive var der flere, der udtalte beklagelse over, at Salling Bank i 1918 var blevet afhændet til Landmandsbanken, og man havde gerne set, at man kunne give den nystiftede bank det gamle navn; men dette var selvfølgelig ugørligt, da det var en kendsgerning, at Landmandsbankens filial bar dette navn. Da man nu imidlertid var nået så vidt, at man fra Landmandsbankens side havde modtaget en koncept til overenskomst, og da man var enige om, at man ville indgå på de betingelser, der var stipulerede i koncepten, indkaldte man til overordentlig generalforsamling den 25. juni 1926, og ved denne vedtog man ikke alene at overtage Salling Bank, men også at indgå

til aktieselskabsregistret med andragende om, at man måtte ændre den nystiftede banks navn til A/S Landbobanken i Skive, Salling Bank, fra 1. oktober samme år at regne, så at ingen anden i Skive virkende bank kunne antage dette navn.

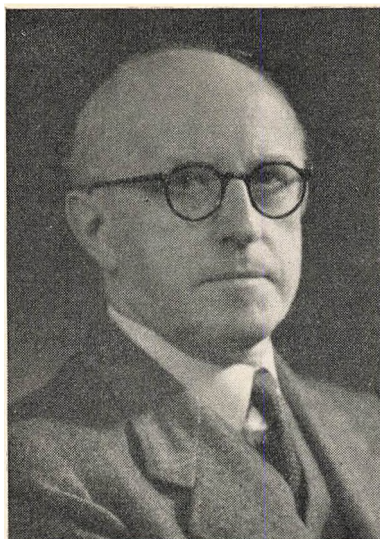
I overenskomsten mellem Landmandsbanken og Landbobanken fastsattes blandt andet, at Landbobanken den 1. oktober 1926 skulle overtage Salling Bank uden særligt vederlag, at grundlaget skulle være en balance pr. 1. oktober, dog at usolide engagementer skulle udskydes, at årets driftsoverskud indtil første oktober skulle tilfalde Landmandsbanken, og at bankens ejendom skulle overtages til den bogførte værdi. Landbobanken skulle endvidere påtage sig at udrede de pensioner, der allerede var bevilget, ligesom den skulle refundere Landmandsbanken de hafte udgifter ved overtagelsen af Andelsbankens filial i Skive. Endvidere skulle Landbobanken fremskaffe handelsministeriets samtykke til overtagelse af Salling Bank, og samtykke fra Andelsbanken i likvidation til at føre dennes skiveafdelings likvidation til ende.

At man var nået til forståelse med Landmandsbanken om, at Landbobanken skulle overtage filialen i Skive, Salling Bank, var det første og vel også det værste skridt på vejen frem mod det attræede mål, at Salling Bank atter skulle være egnens egen bank, skulle kunne styres af egnens folk uden indblanding udefra ud over, hvad der i lovgivningen var fastsat om tilsyn med bankvirksomhed; men endnu var sagen ikke klappet og klar. Man skulle have ministeriets tilladelse til at overtage Landmandsbankens filial, og man indsendte derfor andragende til ministeriet om dette forhold. Ligeledes skulle man have tilladelse fra Andelsbankens likvidationsudvalg til at overtage den videre likvidation af Andelsbankens afdeling i Skive, og derfor måtte der også sendes et andragende til Andelsbanken i likvidation.

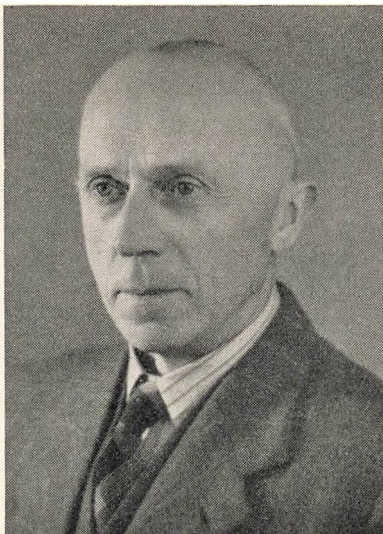
Fra Andelsbanken indløb næsten omgående meddelelse om, at den intet havde at erindre imod, at Landbobanken efter overtagelse af Landmandsbankens filial i Skive fortsatte likvideringen af Andelsbankens afdeling i Skive.

Det tog imidlertid nogen tid for ministeriet at få svaret på det andragende, som var indsendt dertil.

Den 15. september var bestyrelsen og repræsentantskabets forretningsudvalg samlet for at gennemgå Landmandsbankens engage-

L. P. Werner

P. Gaul

menter, og da man endnu intet havde hørt fra ministeriet, skrev man til banktilsynet og meddelte, at der den 1. oktober ville være indbetalt 600.000 kr. af aktiekapitalen, og man bad samtidig nævnte institution om at gøre sit til, at ministeriets tilladelse kunne foreligge så betids, at overtagelsen af Salling Bank kunne finde sted den nævnte dato.

Den 21. september indløb der svar fra ministeriet, der gav sit samtykke til overdragelsen af Salling Bank, og allerede dagen efter afgik der brev til Landmandsbanken i København, hvori man meddelte, at der på den i Landbobanken tegnede aktiekapital var indbetalt 600.000 kr., at ministeriets tilladelse til overtagelse af Salling Bank forelå, og der ligeledes forelå tilladelse fra Andelsbanken i likvidation til efter Salling Banks overtagelse at varetage den videre afvikling af Andelsbankens afdeling i Skive. Man vedlagde endvidere i underskreven stand overenskomsten med Landmandsbanken, og man tilføjede, at man derefter forventede, at få Salling Bank overdraget den 1. oktober, således som det var fastsat ved forhandlingerne og forudsat i overenskomsten.

Det var travle dage for bestyrelsen og repræsentantskabets forretningsudvalg i slutningen af september; men den 27. var man

nået så vidt, at man kunne erklære — efter gennemgang — at hvert enkelt engagement i Salling Bank godkendtes til overtagelse af Landbobanken.

Man havde fået formaliteterne til overtagelse af Salling Bank i orden; men man manglede en direktion. Derfor samledes man til nyt møde den 28. september. Repræsentantskabet havde i et møde den 16. september behandlet spørgsmålet om bankens ledelse og var kommet til det resultat, at der burde ansættes både en administrerende direktør og en vicedirektør. Bestyrelsen, der havde ansættelsesretten, fulgte henstillingen fra repræsentantskabet og ansatte den daværende bankbestyrer i Salling Bank, *L. P. Werner*, som administrerende direktør og bankbestyrer *P. Goul*, Hjørring, som vicedirektør, og endelig vedtog man at ansætte *Peder Hansen Schou* som kasserer og *Marius Østergaard Sørensen* som bogholder. Begge var forud tilknyttet Salling Bank.

Målet nået

I 1915 oprettede Andelsbanken en afdeling i Skive, og det var ganske naturligt, at en del af egnens andelsfolk og andelssammenlutninger søgte dertil med deres bankforretninger, og det var vel nok en medvirkende årsag til, at det i 1918 lykkedes Landmandsbanken i København at erhverve Salling Bank og gøre den til en filial af hovedbanken; thi man havde jo Andelsbankens filial, og både den og Salling Bank søgte sine kunder i de samme dele af egnens befolkning; men hin forsommerdag i 1925, da det meddeltes, at Andelsbanken havde måttet lukke, gik det pludseligt op for landboerne i egnen omkring Skive, at det vist ikke var helt velbetænkt, dengang man afhændede Salling Bank.

Allerede dagen efter, at Andelsbanken havde måttet lukke, var der indkaldt til generalforsamling i Skive andelsslagteri for at drøfte en eventuel støtteaktion for den nødstedte bank, og på denne generalforsamling udtalte flere af deltagerne: „Vi skulle vist ikke have solgt Salling Bank“. Udfaldet af mødet blev ikke nogen støtte til Andelsbanken, men et stærkt udtalt ønske om at få oprettet en stedlig bank, et pengeinstitut, der ikke alene skulle betjene egnens folk, men også styres af dem.

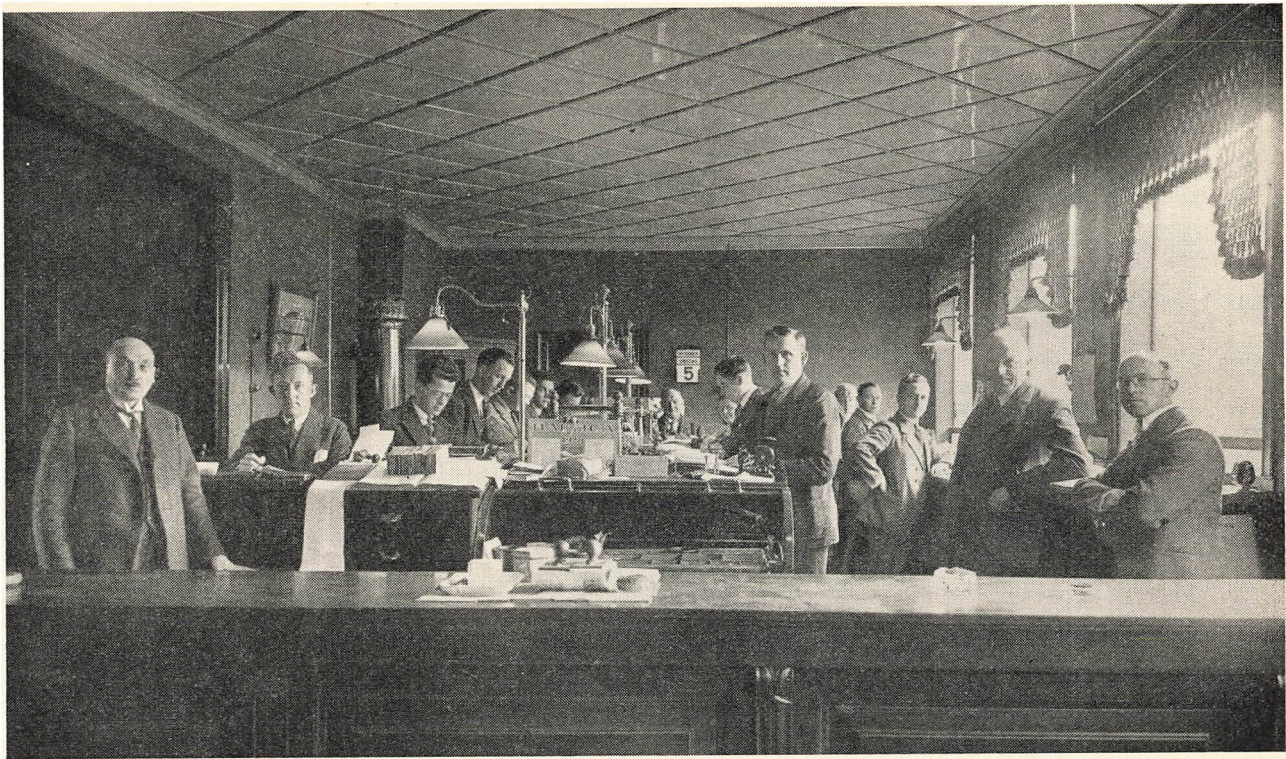
Der var forskellige meninger om, hvordan en sådan bank skulle startes, men efterhånden blev man klar over, at ønsker var et, realiteter noget helt andet. Man indså, at ville man målet, måtte man også ville midlet, og dette var i det givne tilfælde at nå frem til enighed.

Da man var nået til denne erkendelse, begyndte de forskellige fraktioner at bøje sig mod hinanden. Man gav fra de forskellige sider afkald på særønsker for at slutte op om det fælles mål,

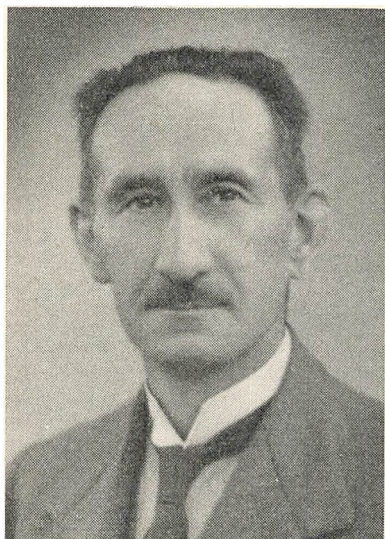
en hjemmestyret egnsbank. Da man var nået så vidt, gik det fremad. Aktiekapitalen blev — man tør vist nok sige — let tegnet, og straks gik selskabets ledelse i gang med arbejdet for at nå det næste mål, at generhverve Salling Bank. Også dette lykkedes, og den 1. oktober 1926, da banken åbnede sine døre for publikum, var det gamle bankhus atter en hjemmestyret bank. Den var ikke mere i fremmed sold, men ejedes af et bredt udsnit af egnens befolkning. De havde stået sammen for at nå dette mål, og derfor var denne dag en bekræftelse på det gamle ord, at enighed gør stærk. Det var også en stolt dag både for aktionærerne og de repræsentanter, der havde gjort arbejdet, havde båret „dagens byrde og hede“. Nu kunne de uden mindreværdskomplekser træde over bankens tærskel, de kunne gøre aftaler med direktion og bestyrelse, og så var det aftaler, der var bindende for begge parter, ikke noget, hvor der blev tilføjet „under forbehold af hovedsædets godkendelse“.

1. oktober 1926 var altså på en vis måde en festdag; men den var samtidig indledning til en række hverdage, hvori der skulle arbejdes.

Man tog imidlertid fat på hverdagen med godt humør, og der var meget at ordne, meget at forhandle om. I overenskomsten med Landmandsbanken havde man forpligtet sig til at overtage bankens inventar. Bankbestyrer *Johs. Hansen* repræsenterede Landmandsbanken, og man enedes om, at prisen for inventaret passende kunne sættes til 7000 kr., en pris, som *Johs. Hansen* accepterede „under forbehold af Landmandsbankens godkendelse“. Der blev udarbejdet balance pr. 1. oktober. Den skulle jo være det økonomiske grundlag, som banken blev overtaget på. Der blev fastlagt almindelige regler for bankens virksomhed, hvori det blandt andet bestemtes, at banken ikke måtte købe sine egne aktier, men kunne forhandle dem pr. kommission. Banken kunne for egen regning købe og sælge obligationer, fremmed mønt og sedler; men den måtte ikke købe og sælge obligationer og aktier på tid. Aktier måtte overhovedet kun købes af banken, når det fandt sted efter enstemmig beslutning af den samlede bestyrelse. Der blev fastlagt lønninger både for direktør og personale. Lønningerne kom til at bestå af en fast løn og et dyrtidstillæg på 20 pct. Dette skulle reguleres efter pristallets bevægelser. Endvidere bestemte ledelsen, at de to direktører og kassereren hver for sig skulle stille en sikkerhed på 10.000 kr. enten ved kaution eller depositum.

Under det praktiske arbejde gjorde man naturligvis erfaringer, og man indsaa snart, at visse ændringer i vedtægterne var ønskelige. Man udarbejdede derfor ændringsforslag til forelæggelse på den ordinære generalforsamling. Ændringerne gik ud på at klargøre, hvilke beføjelser bestyrelsen havde, og hvilke sager der skulle

Gert Johnsen

forelægges til repræsentantskabets afgørelse. Efter generalforsamlingen, hvor vedtægtsændringerne blev vedtaget, blev repræsentantskabets formand *Jens Møller Lidegaard* indvalgt i bestyrelsen, og repræsentantskabet valgte så gdr. *Gudik Gudiksen* som formand, og bestyrelsen konstituerede sig med gdr. *Gert Johnsen* som formand.

Da året 1927 var gået til ende, kunne direktionen møde med et overskud på 101.643 kr., og balancen var samtidig 6.102.000 kr.

Man gik ind i året 1928 med stigende omsætning; men den stigende omsætning gjorde, at det blev for trangt inden døre, og man begyndte at overveje planer til en tilbygning mod nord ud i haven. I september måned skete så det for by og egn beklagelige, at Skive Bank måtte standse sin virksomhed.

Det følger af sig selv, at dette indfluerede stærkt på Salling Banks omsætning; thi den blev pludselig eneste bank i byen, og mange af Skive Banks kunder søgte ganske naturligt efter dette instituts lukning over til Salling Bank og blev kunder i den.

Der blev straks sat stærkt ind for at rejse en ny bank i stedet for den lukkede, og allerede i oktober s. å. stiftedes A/S Skive Diskontobank, og Salling Bank var med i arbejdet for at få den nye bank rejst, idet den tegnede aktier for 20.000 kr.

At bankens kundekreds var blevet større, kunne tydeligt ses på balancen ved overgangen til 1929; den var nemlig steget til

7.535.000 kr. Bankens personale havde været overbebyrdet med arbejde; men bestyrelsen skønnede derpå og udbetalte gratialer til alle funktionærerne.

I januar 1929 var der optræk til en filial af Morsø Bank i Roslev, hvorfor bestyrelsen bad *Jens Kjærsgaard* og *Jens Dalsgaard* om at undersøge forholdene med henblik på en filial af Salling Bank.

Den voldsomme stigning i bankens indskud førte med sig, at egenkapitalen ville gå under de 10 pct. af bankens samlede forpligtelser, som loven krævede, og man vedtog derfor at forhøje aktiekapitalen med 200.000 kr., som man udbød til parikurs. Den nye kapital var tegnet inden 1. marts 1929, og den var endog oversteget det, man havde vedtaget; men man vedtog at tage mod hele den tegnede kapital, og derefter var den samlede aktiekapital 861.400 kr.

Efter at man havde forhøjet egenkapitalen, tog man fat på spørgsmålet om udvidelse. Efter de skete undersøgelser i sagen, vedtog man sidst i februar at oprette en filial i Roslev. Man gik så i gang med lokalespørgsmålet i Skive. Efter mange overvejelser — derunder også køb af andre ejendomme — enedes man dog om en plan om tilbygning, og denne plan blev vedtaget på generalforsamlingen i april 1929. Planerne var lavet af konstruktør *Thomsen*, og straks efter vedtagelsen udbød men murerarbejdet, og de andre fag fulgte efter, så snart der var plads til disses udøvere, så at arbejdet kunne skride frem uden unødigt forsinkelse.

Naturligvis måtte der skaffes midlertidige lokaler, mens byggeriet stod på; men her var det så heldigt, at de lokaler i Olesens gård, som Andelsbankens skiveafdeling havde haft til huse i, endnu ikke var taget i brug til andet formål, og der blev Salling Bank så installeret, mens tilbygningen fandt sted, og de nye lokaler blev monteret.

Det var et travlt år i banken. Man kunne nærmest have ventet det modsatte; thi priserne gik ned. Pristallet, da banken åbnede, var 184; men 1. januar 1930 var det faldet til 170. Men trods de faldende priser og trods de deraf følgende færre penge mellem folk gik bankens omsætning og balance vældigt op. Allerede pr. 1. juli kunne direktionen meddele, at balancen var steget til

9.585.000 kr., og ved årets udgang var den steget til 10.360.000 kr., og overskuddet nåede op til 136.000 kr.

Foruden travlheden i banken havde året givet både direktionen og bestyrelsen adskilligt at tage vare på; thi naturligvis måtte der holdes mange konferencer i anledning af byggeriet, og desuden drøftede man en ændring af vedtægterne. Både i bestyrelsen og i repræsentantskabet var der nemlig en del, som mente, at bestemmelsen om erhvervsfondet egentlig ikke hørte hjemme i en bankvedtægt, og de, der havde denne mening, kunne også henvise til, at noget lignende ikke fandtes i andre bankers vedtægter. Nu var bestemmelserne om dette fond indsat af bankens stiftere og kunne ikke ændres uden i overensstemmelse med dem. Man indkaldte derfor til et fælles møde med stifterne for at drøfte spørgsmålet om ophævelse eller ændring af dette fond; men da man ikke kunne enes, blev alt ved det gamle.

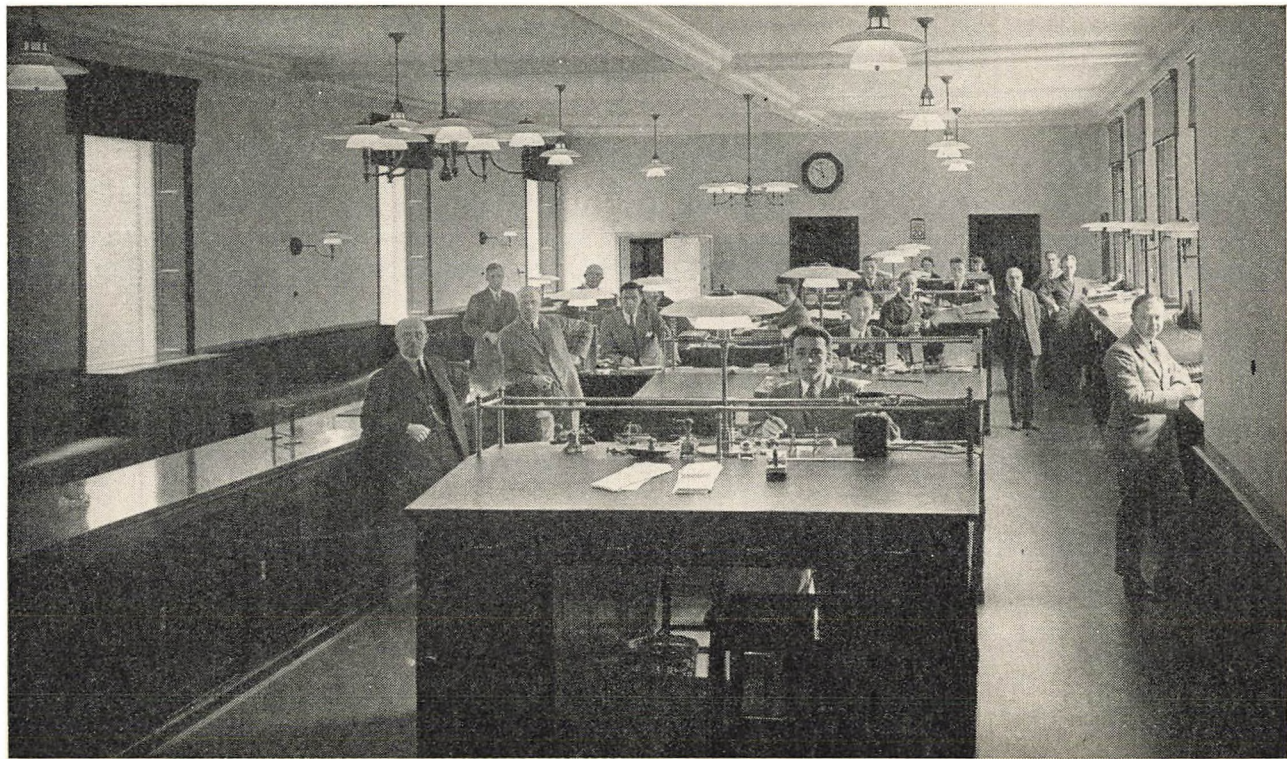
Ind imod jul 1929 meddelte *Gudik Gudiksen*, at han ønskede at blive fritaget for hvervet som formand for forretningsudvalget, og i hans sted valgtes så *Jens Møller Lidegaard*.

Først i 1931 overvejede bestyrelsen at forhøje aktiekapitalen til 1.000.000 kr. Man forhandlede med Landmandsbanken om den bedste fremgangsmåde, og denne tilbød at overtage alle aktierne til kurs 110 og sådan, at banken kunne disponere over aktierne til nævnte kurs, når der meldte sig købere. Bestyrelsen fandt, at denne ordning gav mindre arbejde, end når man selv startede en aktietegning, og den førte på en gang til målet, en aktiekapital på en million kroner.

Som før nævnt var konjunkturerne nedadgående, og landbrugets produkter gik det værst ud over. Dette influerede naturligvis på banken. En vis overgang, efter at Skive Bank havde måttet lukke, havde indlånene været rigelige, ja, endog så rigelige, at bestyrelsen ikke havde behov at sige nej til at yde et lån, når den ellers fandt sikkerheden god og formålet, som pengene skulle bruges til, ret og rigtigt; men dette forhold ændredes i 1931, så bestyrelsen måtte være mere forsigtig med at bevilge lån, måtte vrage og vælge mellem de indkommende låneandragender. Dette var efter hele den økonomiske situation ganske naturligt; thi bankens kunder, hvoraf en meget stor del var landboer; havde færre penge at indskyde i banken, og samtidig fik de større behov for lån, fordi deres udgifter faktisk gik op, og når en forretnings kunder får faldende indtægter og stigende udgifter, må det mærkes inden for forretningen, og især er sådant mærkbart, når forretningen er et pengeinstitut.

Ved generalforsamlingen i marts 1932 meddelte bestyrelsens formand *Gert Johnsen* da også, at de vanskelige økonomiske kår for erhvervslivet i al almindelighed og landbrugserhvervet i særdeleshed havde forringet bankens mulighed for at efterkomme lånekravet; thi de nye indskud i banken kunne ikke helt holde trit med de udtræk, som kunderne måtte gøre for at komme over krisen.

Krisen i trediverne var slem for hele samfundet, men værst for landbruget, hvad tydeligt fremgår af, at krisen populært kaldes landbrugskrisen. Regeringen måtte gribe regulerende ind. Den fik blandt andet rigsdagen til at vedtage en lov om rentesænkning. Også for bankens bestyrelse var disse år en tid, hvor man måtte følge godt med i bankens forhold; thi et velsikret lån kunne under konjunkturedgangen komme i faresonen eller endog blive nødstedt. Det er fra disse år da også en tit brugt vending i protokollen: Vi foretog en kritisk gennemgang af de eller de lån. Men

bag mørkets nat er gry, og efter regn kommer solskin. Da 1933 ebbede ud, kunne man indse, at der ville blive en væsentlig fortjeneste på grund af kursernes stigning, og man ønskede ikke denne papirstigning inkluderet i årets overskud; thi den kunne svinde lige så hurtigt bort. Man formede derfor en ændring til vedtægterne, hvorefter der skulle oprettes et kursreguleringsfond, hvortil fortjeneste på fonds skulle henlægges, og hvoraf tab på fonds skulle tages. Man ville altså forhindre, at kurssvingninger på fonds skulle øve indflydelse på bankens driftsresultat. Ved generalforsamlingen i marts 1934 vedtoges denne tilføjelse til vedtægterne enstemmigt.

I slutningen af 1934 og førstningen af 1935 foretoges en ændring og en udvidelse af boxanlægget.

Det viste sig ved årets udgang, at oprettelsen af et reguleringsfond havde været betimelig, ja, næsten nødvendig; thi en af rentesænkningens virkninger var stigende kurser på obligationer, og banken kunne ved regnskabsårets udløb henlægge 152.640 kr. til det nye fond.

Man havde erfaret, at ved generalforsamlingens valg af repræsentanter til 2. og 3. gruppe, kunne enkelte egne blive forfordelt, og man vedtog derfor på generalforsamlingen i 1935, at af dem, der valgtes til 2. gruppe, skulle mindst 4 bo i Salling herreder og mindst 2 i Skive by. Af dem, der valgtes til 3. gruppe, skulle mindst 4 bo i Salling herreder, mindst en i Fjends herred og mindst 2 i Skive by. Skulle der finde suppleringsvalg sted inden for 2. og 3. gruppe, skulle det nyvalgte medlem repræsentere det samme område som det afgåede, såfremt området kun havde det fastsatte minimum af repræsentanter. Man vedtog også, at af bestyrelsen skulle altid et medlem bo i Salling og et i Skive by.

I slutningen af 1935 måtte man gå til en omordning af bankens pensionsforhold, idet bankens egen pensionskasse ikke opfyldte de betingelser, som var fastsat i lov af 11. maj 1935 om tilsyn med pensionskasser. Efter nogen forhandling vedtog man at antage et tilbud fra pensionsforsikringsanstalten, hvorefter dette institut overtog hele personalets pensionering.

I 1935 begyndte det atter at gå opad for landbruget, og ved generalforsamlingen i marts 1936 kunne formanden meddele, at tendensen gik i retning af bedre muligheder for landbruget, men

især for industrien, og såvel renter som afdrag gik noget lettere ind end forhen.

Denne opadgående tendens fortsatte i 1936, og bestyrelse, repræsentantskab og stiftere kunne mødes på 10 årsdagen for bankens åbning og ved en lille festlighed se tilbage over årene, der var gået godt trods krisetider, og se fremad mod de år, der skulle komme med grundet håb om, at det ville gå banken godt, og da man i marts 1937 aflagde beretning og regnskab for 1936, var balancen 11.635.266 kr., og fortjenesten havde været 141.216 kr.

Årene fra tiårsjubilæet og til den anden verdenskrig udbrød var gode arbejdsår, hvori hverken omsætning eller balance gjorde nævneværdige udsving; men ved krigens udbrud ændredes dette i væsentlig grad. Allerede i 1939, hvor dog krigen kun havde raset nogle få måneder, gik balancen op med en million kroner, og den havde derefter stigende tendens, så den i 1942 oversteg 15½ million kroner. Derefter gik det opad i store spring, hvad der for en stor del naturligvis skyldtes, at der så at sige ingen varer kunne indføres, og selv om man fra samfundets side satte ind med reguleringer, restriktioner og rationeringer, blev de handlendes lagre tømt, og forretningsindehaverne kom så til banken med pengene. Der opstod i den sidste del af krigen dette sære forhold, at bankerne var uinteresserede i at modtage indskud, ja, man var næsten ked af alle de løse penge, hvilket vel nok må siges at være et særsyn inden for bankverdenen. Indlånsrenten blev da også nedsat, særligt for penge, der kunne hæves på anfordring; men alligevel steg balancen, så den i krigens slutningsår var oppe på mellem 29 og 30 millioner, og da der i de følgende år ikke var tendens til nogen nævneværdig nedgang, besluttede man i førstningen af 1948 at forhøje aktiekapitalen til 1.500.000 kr., og samtidig ændrede man vedtægterne, så man kan forhøje med endnu 500.000 kr. uden at indføre vedtægtsændring.

Allerede på et ret tidligt tidspunkt havde banken startet en filial i Salling, nemlig i Roslev, men Fjends herred, den anden store del af oplandet, var der ikke blevet taget hensyn til. Dette skete dog omkring den anden verdenskrigs udbrud, idet man da startede en filial i Stoholm.

25 år er gået, siden egn og by atter blev herre i det gamle bankhus, der da en kort tid havde været under indflydelse udefra.

Da man sluttede regnskabet for 1926 var bankens balance på godt 5 millioner kroner, og da man sluttede det 25. regnskabsår, var den over 30 millioner. Der har naturligvis været krisetider i denne 25 års periode, tider, hvor et eller andet erhverv var nødstedt, og det gav udslag i banken; men selv om sådanne tider kan aflæses på bankens balance, så er dog helhedsindtrykket en stærk fremgang, der er så stor, at kun få banker kan opvise imagen til.

Som nævnt foran i nærværende skrift, er der i vedtægterne indsat en bestemmelse om, at en vis del af hvert års overskud skal henlægges til et erhvervsfond, hvis midler uddeles til støtte for egnens og byens erhvervsliv og til gennemførelse af kulturelle opgaver; men også ud over, hvad erhvervsfondet har kunnet uddele, og det har i de 25 år været ca. 210.000 kr., har banken ydet væsentlige bidrag til forskelligartede formål. I anledning af jubilæet den 1. oktober 1951 har banken yderligere stiftet nogle legater til et samlet beløb af 30.000 kr.

De folk, der i 1926 stod sammen om den opgave, at generhverve Salling Bank, har høstet løn for deres arbejde og deres tro på egnens folk; men de har heller ikke svigtet selv. De gik frejdigt ind i arbejdet, og adskillige af de repræsentanter, der valgtes i 1926, er endnu i jubilæumsåret virksomme ved banken enten som repræsentanter eller bestyrelsesmedlemmer. Dette gælder blandt andre bestyrelsens formand *Gert Johnsen* og repræsentantskabets formand *J. Møller Lidegaard*. Men også nogle af dem, der har gjort arbejdet inden for bankens mure, har gjort de 25 år med. Dette gælder de to direktører *L. P. Werner* og *P. Goul*, bogholder *M. Ø. Sørensen* og frøknerne *Johanne Mortensen* og *Karen Jensen*.

Salling Banks 25 års jubilæum falder på et tidspunkt, da det er vanskeligt at spå om fremtiden. Forskellige ideologier brydes, og forskellige økonomiske systemer brydes, og hvad der vil sejre, og hvad der vil gå under, ved ingen; men enten det går til den ene eller den anden side, er Salling Bank sådan rustet, at den nok skal stå fast, selv om der kommer meget stærke storme.

Repræsentanter 1926-1951

Farver Chr. Dahl, Skive	1926—1931
Gdr. Anders Sørensen, Højslev . .	1926—1951
Mejeribest. M. Trankjær, Trevad	1926—1951
Gdr. P. Tanderup, Lille Nørkjær . .	1926—1942
Gdr. Gert Johnsen, Grove	1926
Gdr. Mar. Kristensen, Toustrup . .	1926
Gdr. Gudik Gudiksen, Hestehave . .	1926—1939
Gdr. Esper Jepsen, Brøddinggård	1926
Gdr. Mehlsen-Madsen, N. Andrup	1926
Gdr. J. Møller Lidegaard, Brøndum	1926
Gdr. Hans Nielsen, Dølby	1926—1937
Gdr. Søren Bregendahl, Fly	1926—1938
Gdr. Jens Dalsgaard, Roslev	1926
Gdr. Ole Jensen, Jebjerg	1926—1935
Gdr. Niels Odgaard, Tastumgård	1926—1934
Gdr. Chr. Riis, O. Møjbæk	1926
Gdr. Esper Kolding, Næstild	1926
Gdr. J. P. Ladefoged, Thorum . .	1926—1928
Gdr. Laust Madsen, Åsted	1926
Gdr. Chr. Christensen, Hindborg . .	1926—1934
Gdr. J. Kjærsg. Knudsen, Bajlum	1926
Sagfører S. Petersen, Skive	1926—1929
Smedemester J. Andersen, Breum	1926—1938
Murermester A. J. Jespersen, Skive	1926—1935
Gdr. Esper Mortensen, Rærup	1928—1931
Gdr. Erik Haugaard, Skovshoved	1929—1949
Gdr. J. P. Ladefoged, Thorum . .	1931—1934
Gdr. L. Christensen, Grinderslev	1931—1935
Direktør Aage Refer, Skive	1934
Købmand Mads Jacobsen, Skive . .	1934—1937
Fabrikant Mich. Pedersen, Skive . .	1934
Murermester A. Christensen, Skive	1935—1951
Fabrikant N. J. Jensen, Skive	1935—1943

Gdr. Peder Ole Pedersen, Bostrup	1935
Vognm. J. C. Andersen, Breum ..	1938
Købmand N. Ravnborg, Skive	1938
Gdr. Chr. Madsen, Lem	1938—1948
Smedemester N. Larsen, Krejbjerg	1939
Gdr. Hartvig Bregendahl, Fly ..	1939
Gdr. Chr. Frederiksen, Mogenstrup	1942—1945
Gdr. Marinus Fly, Kisum	1945
Snedkerm. Meldg. Sørensen, Skive	1945
Rentier Anton Christensen, Stoholm	1949
Gdr. Niels Jacobsen, Krarupgård ..	1950
Mejerib. A. C. Jørgensen, Trevad	1951
Uddeler H. Westergaard, Ørum ..	1951

Bestyrelsesmedlemmer 1926-1951

Gdr. Gert Johnsen, Grove	1926
Sagfører S. Petersen, Skive	1926—1929
Gdr. Søren Bregendahl, Fly	1926—1938
Gdr. Mehlsen-Madsen, N. Andrup	1926—1927
Gdr. Mar. Kristensen, Toustrup ..	1926—1944
Gdr. J. Møller Lidegaard, Brøndum	1927—1929
Farver Chr. Dahl, Skive	1929—1931
Gdr. J. Kjærg. Knudsen, Bajlum	1929
Murermester A. J. Jespersen, Skive	1931—1935
Fabrikant N. J. Jensen, Skive	1935—1943
Gdr. Hartvig Bregendahl, Fly ..	1939
Murermester A. Christensen, Skive	1942—1951
Gdr. Chr. Riis, O. Møjbæk	1944
Snedkerm. Meldg. Sørensen, Skive	1951

Revisorer 1926-1951

Gdr. P. Kr. Søndergaard, Trevad	1926—1938
Overlærer Vald. Sørensen, Skive ..	1926
Gdr. P. Lidegaard Møller, Bønding	1939—1951
Gdr. Niels Pedersen, Balling	1951